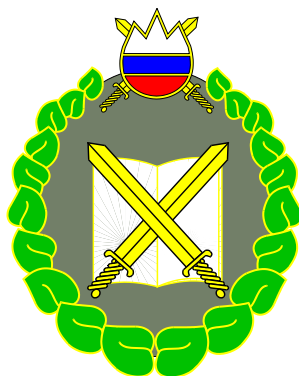

**ŠOLA ZA ČASTNIKE
21. GENERACIJA
SPECIALIZACIJA PEHOTA**

ZAKLJUČNA NALOGA

MOTORIZIRANI VOD SKOV 8X8 V VLOGI IZVIDNIŠKE PATRULJE

Kandidatka, slušateljica:

Desetnica Tadeja Kokol

Mentor:

Stotnik Aleš Kunstelj

Somentor:

Štabni vodnik Stanko Jurkovič

Maribor, avgust 2010

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OBRAMBO
Slovenska vojska

Poveljstvo za doktrino, razvoj,
izobraževanje in usposabljanje
Šola za častnike

Številka:

Datum:

ZAKLJUČNA NALOGA

MOTORIZIRANI VOD SKOV 8X8 V VLOGI IZVIDNIŠKE PATRULJE

Kandidatka, slušateljica: Desetnica Tadeja Kokol

Mentor: Stotnik Aleš Kunstelj

Somentor: Štabni vodnik Stanko Jurkovič

Maribor, avgust 2010

POVZETEK

Uspešno izvidovanje je usmerjena aktivnost, ki ima cilj, v realnem času pridobiti natančno informacijo o sovražniku in terenu v coni delovanja. Naloga poveljnika motoriziranega voda, je dobro načrtovati to dejavnost, napisati ukaz, pripraviti enoto, izvesti patroljo ter na koncu predati poročilo v nadrejeno poveljstvo. Namen izvidniške patrolje je, da se izogne stiku s sovražnikom ter do konca svoje naloge ohranja dobro maskirno disciplino. Patroljiranje se izvaja tudi na mednarodnih operacijah in misijah. Prav v tem obdobju potekajo priprave za prvo napotitev motoriziranega voda SKOV 8 x 8 na misijo v Afganistan. Naloge patrolje na mednarodnih operacijah in misijah se v določenih segmentih razlikujejo od izvidniške patrolje. Skupna jima je naloga pridobitve pravih podatkov in informacij, razlikujeta se v tem, da patrolja na mednarodnih operacijah in misijah kaže svojo prisotnost ter nadzira določena področja, medtem ko izvidniška patrolja ostaja prikrita.

Ključne besede: izvidovanje, patrolja, zbiranje informacij, motoriziran vod.

SUMMARY

Successful reconnaissance is a focused activity. Its purpose is the gathering of accurate information about the enemy and terrain in the zone of operations. The task of the motorized platoon commander is to plan the activity, write the order, ready the unit, carry out the patrol and ultimately to report to his superiors. The purpose of the reconnaissance patrol is to avoid contact with the enemy and to maintain good camouflage discipline throughout the entire mission. Patrols are also carried out in international operations and missions. Also in this period, preparations for the first deployment of motorized platoon of SKOV 8 x 8 on a mission to Afghanistan, are taking place. The tasks of the patrols in international operations and missions are different in certain segments of the reconnaissance patrol. The task of acquiring true data and information are similar, the difference is in the camouflage discipline. Whilst the first needs to operate covert, the second shows its presence in the area and maintains control over it.

Keywords: reconnaissance, patrol, gathering information, motorized platoon.

KAZALO

POVZETEK	i
SUMMARY	ii
1 UVOD	1
1.1 IZHODIŠČE ZAKLJUČNE NALOGE.....	2
1.2 NAMEN IN CILJ RAZISKAVE.....	2
1.3 METODE DE LA.....	2
1.4 STRUKTURA ZAKLJUČNE NALOGE	3
2 MOTORIZIRANI VOD	4
3 PATRULJIRANJE	6
4 IZVIDNIŠKA PATRULJA	8
4.1 NAČINI PREMIKANJA.....	9
4.1.1 Vkrncani del.....	9
4.1.2 Izkrncani del.....	10
4.2 ORGANIZACIJA IZVIDNIŠKE PATRULJE.....	10
4.3 NAČRTOVANJE IZVIDNIŠKE PATRULJE	12
4.4 UKAZ.....	14
4.4.1 Vsebina ukaza za izvidniško patroljo.....	14
4.5 PRIPRAVA PATRULJE	17
4.6 PRESKUSI	19
4.7 IZVEDBA PATRULJE	20
4.7.1 Varnostni postanki z vozilom.....	21
4.7.2 Točka izkrncanja.....	21
4.7.3 Točka vkrcanja.....	22
4.8 IZVIDOVANJE OBMOČJA.....	22
4.8.1 Metode izvidovanja	23
4.9 IZVIDOVANJE POTI.....	26
4.10 IZVIDOVANJE OBJEKTA.....	28
4.11 POROČILO PO PATRULJI.....	28
4.12 PRIMER IZVIDNIŠKE PATRULJE.....	29
5 PATRULJIRANJE NA MEDNARODNIH OPERACIJAH IN MISIJAH	31
6 ZAKLJUČEK	36
LITERATURA	38

VIRI	38
SEZNAM SLIK	39
SEZNAM UPORABLJENIH KRATIC	40
PRILOGA.....	41
IZJAVA O AVTORSTVU.....	44

1 UVOD

»V preteklih spopadih je bilo najpomembneje uspešno »uganiti, kaj je na drugi strani hriba«, toda če imate dobre izvidnike, vam tega ni treba ugibati. Izvidniške patrulje so zbiralci informacij: vedno pripravljene na boj, vendar pa predvsem opazujejo, poslušajo in iščejo vse mogoče informacije o sovražniku na območju, za katerega so odgovorne.« (Obramba, 1996, 49)

Pravočasna, kvalitetna in namenska informacija zagotavlja večje možnosti preživetja na bojišču. Prav s tem razlogom je pomembno delovanje izvidniških enot. Dandanes se z izvidovanjem ne ukvarjajo le profesionalne izvidniške enote, temveč to počnejo tudi bojne enote. Organizacija izvidovanja v motoriziranih vodih se počasi popravlja, vendar stanje še ni na takšnem nivoju kot v tujih vojskah. Sodobna bojišča in dinamika sprememb pogojujeta veliko pravih podatkov in informacij v realnem času. Z uvajanjem informacijske tehnologije v Slovensko vojsko, se bo količina informacij, ki jih bodo imeli poveljniki povečala. Pri tem je potrebno razmisliti, koliko bo povečanje količine podatkov in informacij pripomoglo k sprejemanju pravih odločitev. Lahko se zgodi, da bo kvantiteta podatkov in informacij le še povečala potrebo po novih podatkih in informacijah. Prav zato se v motoriziranih četah/vodih, kakor tudi v drugih enotah stalno organizira izvidovanje, glede na potrebe in zmožnosti.

Svoje znanje s področja izvidovanja sem želela poglobiti zaradi pomembnosti takih enot v boju in na mirovnih operacijah in misijah (MOM). Sicer se delo v primeru delovanja na MOM bistveno razlikuje od bojnega delovanja, so pa določene specifike, ki so si zelo podobne. Danes so postale izvidniške enote mobilnejše, saj morajo zadostiti potrebam dinamičnih sprememb na bojišču in potrebam po hitrih informacijah.

Izvidniška patrulja je eden izmed načinov patroljiranja. Sem spadata tudi bojna in stalna patrulja. Za razliko od bojne patrulje je za izvidniško pomembno, da se izogne stiku s sovražnikom, saj njena naloga ni bojevanje temveč zbiranje pravih podatkov in informacij.

Patruljiranje je eden najpomembnejših faktorjev na MOM. Če so patrulje dobro načrtovane in izvedene, lahko veliko pripomorejo k pomembni taktični prednosti za zaveznike. Da to dosežejo potrebujejo svobodo gibanja in opazovanja. Prav tako kakor je naloga izvidniške patrulje zbiranje informacij je to tudi naloga patrulje na MOM. Poleg te naloge je pomembno da te patrulje nadzirajo področje in kažejo svojo prisotnost na področju delovanja. Prav v tem se ti dve vrsti patrolj razlikujeta, saj je za izvidniško pomembno da ostane prikrita medtem ko patrulja na MOM namensko kaže svojo prisotnost.

Najbolj me je zanimalo izvidniško patroljiranje motoriziranega voda. Ugotovila sem, da v Slovenski vojski nimamo predpisane literature, ki bi izčrpno urejala organizacijo izvidovanja v motoriziranem vodu, zato sem bila prisiljena uporabljati literaturo tujih vojsk. Oprla sem se predvsem na ameriške FM (Field Manuals) in na angleški Infantry Platoon Tactics, kjer je podrobno opisano izvidniško patroljiranje. Prilagajanje standardom zveze NATO se že močno kaže v novi opremi enot Slovenske vojske, vpeljava standardnih operativnih postopkov (SOP), ter prevzemanju literature tujih vojsk članic zveze NATO. Žal se v enotah pojavljajo različni pristopi uvajanja teh vsebin. Pomembno bi bilo, da bi bil proces vpeljave novih vsebin in delovanja organiziran in nadzorovan, ter bi imele na koncu vse enote enak postopek npr. delovanja izvidniške patrulje.

1.1 IZHODIŠČE ZAKLJUČNE NALOGE

V nalogi sem opredelila dve različni vrsti patrolj, ki jih izvaja motoriziran vod 8x8. Najprej sem se posvetila raziskavi izvidniške patrolje katere naloga je z izvidovanjem pridobiti prave podatke in informacije. Zanimala me je organizacija take patrolje, njen namen ter samo delovanje. V nadaljevanju sem opredelila še patroljo na MOM, ki ima prav tako nalogo pridobitve informacij in podatkov, poleg tega pa nadzira področje ter kaže svojo prisotnost.

Zadala sem si tri hipoteze:

1. Izvidniška patrolja za svoje delovanje potrebuje manjše število ljudi kakor patrolja na MOM, saj mora ostati prikrita.
2. Za izvidniško in patroljo na MOM je bistvenega pomena poročanje po končanem delovanju, saj s tem omogočita varnejšo delovanje za naslednje patrolje in zagotovita takojšnje podatke za poveljstvo.
3. Za izvidniško patroljo je bolje da se premika peš, medtem ko je za patroljo na MOM bolje, da uporablja vozila.

1.2 NAMEN IN CILJ RAZISKAVE

Moj namen je bil preko izdelane zaključne naloge preučiti naloge, ki jih izvidniška patrolja opravlja med svojim delovanjem. Pri tem me je zanimalo ali je sploh smiselno na takšno delovanje poslati celoten vod ali je za to bolje uporabiti manjše skupine vojakov (oddelek ali sekcijo). Prav tako je bil moj cilj priti do spoznanja do katere mere se pri takem delovanju sploh uporablja vozila.

Slovenska vojska v veliki meri svoja usposabljanja usmerja za delovanje na operacijah kriznega odzivanja. Za takšne situacije je pomembno, da imamo močno razvite načine izvidovanja motoriziranih enot, saj le te predstavljajo glavno silo na mednarodnih operacijah in misijah. Velikokrat se mora Slovenska vojska naslanjati na načine izvidovanja NATO držav. Zanimalo me je ali ima Slovenska vojska dovolj svoje literature, ki motoriziranim vodom zagotavlja dobro znanje o izvidniškem patroljiranju, ali se ti vodi pri svojem delovanju naslanjajo na tujo literaturo.

Z izdelavo naloge pri kateri sem se omejila zgolj na izvidniško patroljo in patroljo na MOM želim razložiti osnove delovanja teh dveh patrolj, katerih namen se ni bojevati, temveč le pridobiti informacije o zemljišču ali sovražniku.

1.3 METODE DELA

Zaključno nalogo lahko uvrstimo med analitična dela, saj sem do svojih ugotovitev prišla s pomočjo obdelave številne literature in virov, ki obravnavajo področje organizacije izvidovanja in patroljiranja. K raziskavi sem pristopila deskriptivno, kar pomeni, da sem se omejila na opisovanje, saj na podlagi svojih izkušenj o tej tematiki še ne morem govoriti. Zaradi zastavljenega cilja v zaključni nalogi, sem se posluževala domače in tuje literature in virov. Domača literatura na tem področju je res skromna. Večino informacij sem zajemala iz standardnih operativnih postopkov slovenskih motoriziranih bataljonov, taktičnih priročnikov ter zaključnih nalog kandidatov prejšnjih generacij Šole za častnike. Pri tuji literaturi sem se predvsem opirala na Field Manual no. 7-8, ter angleški Infantry Platoon Tactics, ki najbolje opisujeta celotno delovanje izvidniške patrolje. Za zadnji del naloge, ki opisuje patroljiranje

na MOM sem uporabila Nordic UN Tactical Manual ter Standardni operativni postopki (SOP) za patroljiranje v BS Sokol.

1.4 STRUKTURA ZAKLJUČNE NALOGE

Naloga je sestavljena iz štirih sklopov, ki se smiselno navezujejo s pomočjo podpoglavij. Struktura naloge je oblikovana v skladu s SOP – ŠČ02/004 za oblikovanje zaključne naloge kandidatov in slušateljev Šole za častnike.

V prvem sklopu je predstavljen motoriziran vod. Zanimala me je njegova sestava, organizacija ter sedežni red v SKOV 8 x 8. Pri tem delu sem se opirala na Začasno navodilo motorizirani oddelek – vod SKOV 8 x 8 »Patria«, saj o tej tematiki ne govori nobeno drugo slovensko delo.

V drugem sklopu sem pisala splošno o patroljiranju. Opredelila sem bojno, stalno ter izvidniško patroljo. Opisala sem bojno in stalno patroljo, saj o izvidniški govorim v nadaljevanju. Patrolje lahko razvrstimo tudi glede na način premika. Govorimo o patroljah, ki jih izvajamo peš, o motoriziranih patroljah, patrolje po vodi ter z helikopterjem.

Tretji sklop opisuje izvidniško patroljo. V uvodu sem opisala kaj sploh izvidniška patrolja je in katere vrste poznamo. Nato sem opredelila organizacijo izvidniške patrolje. Ta se razlikuje glede na to ali govorimo o izvidovanju območja ali o izvidovanju konkretne lokacije. V nadaljevanju sem se usmerila na načrtovanje izvidniške patrolje. Zanimalo me je na kaj vse mora biti poveljnik pozoren pri takšnem načrtovanju. Sledi ukaz izvidniške patrolje ter njegova vsebina. Specifika takšnega ukaza so faze, ki jih v drugih ukazih ne najdemo. Za tem sem opisovala pripravo patrolje, preskuse, ki so pred izvedbo nujno potrebni ter samo izvedbo patrolje. Na koncu sem opisala še 3 tehnike izvidovanja (po FM) ter poročilo, ki ga poda patrolja po izvidovanju. Za boljšo predstavbo sem dodala še primer ameriške izvidniške patrolje.

Četrti sklop govori o patroljiranju na mednarodnih operacijah in misijah. Najprej sem predstavila nekaj splošnih značilnosti patroljiranja na MOM ter cilje, ki jih mora patrolja doseči. V nadaljevanju govorim o načrtovanju, opremi, sestavi moštva, pripravi enote ter izvedbi. Prav tako kakor pri izvidniški patrolji tudi tukaj ob koncu pišem o poročanju.

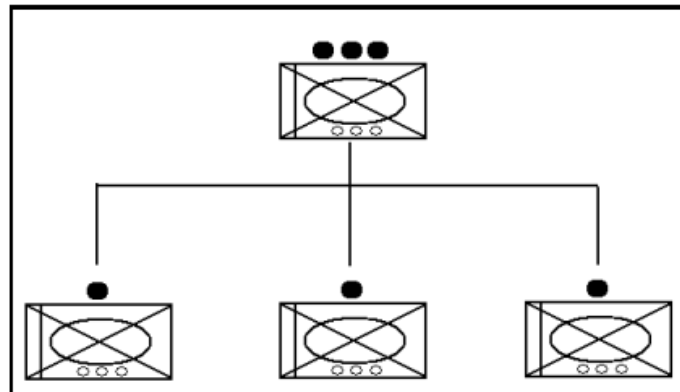
Med izdelavo naloge sem imela težave predvsem z različno klasifikacijo vrst izvidovanja v literaturi, ki sem jo uporabila. Tudi praktičnih izkušenj pri organizaciji izvidovanja v motoriziranem vodu v Slovenski vojski ni. Obstaja veliko načinov in tehnik izvidovanja, ki pa segajo zgolj do nivoja oddelka.

2 MOTORIZIRANI VOD

Motorizirani vod je osnovna bojna enota, ki lahko samostojno izvaja manever v sklopu bojnega delovanja. Vod se lahko bojuje kot del motorizirane čete ali kot del bojne skupine združene z drugimi bojnimi sredstvi. V vseh primerih vod vzpostavi element ognjene podpore ter premika druge elemente z namenom zavzetja dominantnih položajev in uničenja sovražnika. Vod mora biti pripravljen, da se bojuje v različnih situacijah tako z vkrcano in izkrcano pehoto ter med ofenzivnimi delovanji, med premikom, v pogojih, ko so uporabljena RKB sredstva itd.. Vod deluje tako, da maksimalno izrablja svoje orožje in ognjeno moč, premičnost, zaščito, digitalno informacijsko podporo bojevanja.

Motorizirani vod je opremljen s štirimi srednjimi oklepnimi vozili SKOV 8x8. Sestavljen je iz poveljstva voda in treh motoriziranih oddelkov. Poveljnik voda s poveljstvom voda ter vsak oddelek imajo po eno srednje kolesno oklepno vozilo SKOV 8x8.

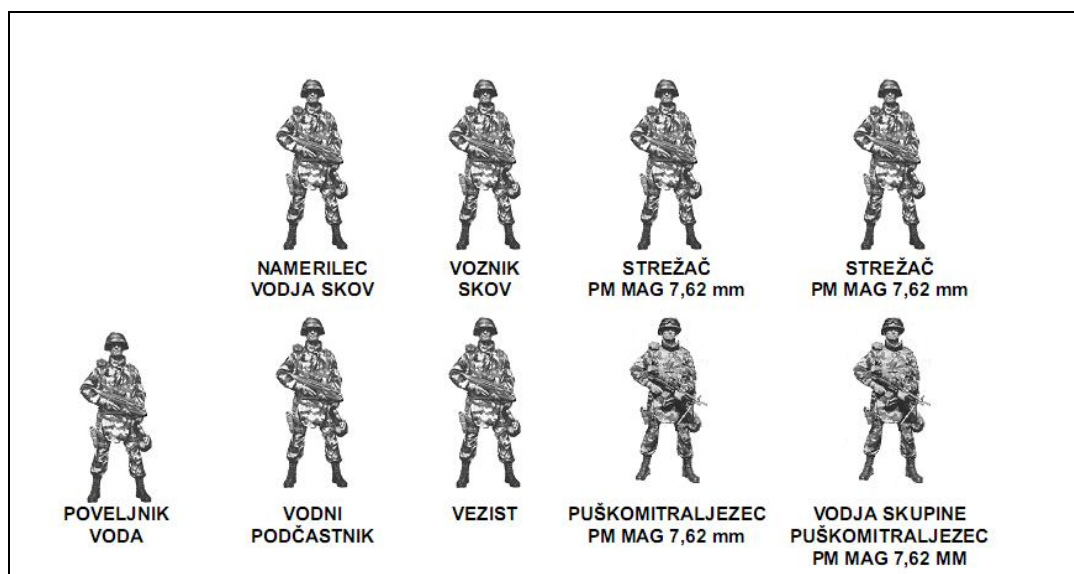
Slika 1: Sestava motoriziranega voda

Vir: Jurkovič (2006, str. 24)

Poveljstvo voda SKOV 8x8 sestavlja devet pripadnikov, ki so organizirani v dve skupini. Stalni del posadke vozila sta voznik in namerilec na orožju, ki v odsotnosti poveljnika voda prevzame poveljevanje nad vozilom. Izkrcni del posadke sestavljajo; poveljnik voda, vezist, vodja ognjene skupine in obenem namerilec na puškomitraljezu, strelec - strežoč, namerilec na puškomitraljezu in strelec strežoč. V posadko poveljstva voda se lahko v okviru potreb dodajo specialisti za artilerijo, izvidništvo, prevajalci itd. Vodni podčastnik se nahaja v vozilu poveljnika voda oziroma načeloma po odločitvi poveljnika voda v vozilu drugega oddelka. Ko se pehota izkrca, vodni podčastnik prevzame kontrolo nad vozili voda, preko radijske zveze ostaja v stalnem stiku z poveljnikom voda in izvaja naloge skladno z njegovimi ukazi in skrbi za taktične premike SKOV 8x8 voda. Po ukazu poveljnika voda organizira in vodi ognjeno podporo. Na BMS-u ima trenutni vpogled nad taktično situacijo, skrbi za prenos informacij med poveljnikom čete in poveljnikom voda in vozili v vodu, poveljnika voda obvešča o vseh dopolnilih in spremembah taktične situacije. Zbira informacije o statusu voda in stanju v vodu ter skrbi za logistično zagotovitev delovanja.

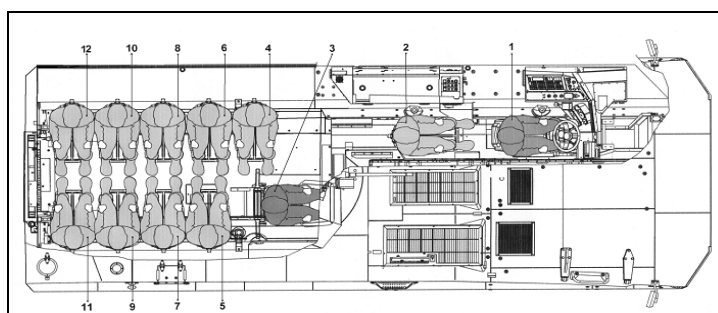
Slika 2: Sestava poveljstva voda SKOV 8x8

Vir: Jurkovič (2006, str. 25)

Posadko 1, 2, 3, motoriziranega oddelka SKOV 8x8 sestavlja enajst pripadnikov, ki so organizirani v dve skupini - stalno posadko vozila in izkrcni del. Stalni del posadke vozila sta voznik in namerilec na orožju vozila, ki v odsotnosti poveljnika voda prevzame poveljevanje nad vozilom. Izkrcni del je sestavljen iz devetih vojakov; poveljnika oddelka, dveh vodij ognjenih skupin, dveh namerilcev na lahkem puškomitraljezu MINIMI, dveh strelcev bombometnikov, strelca in strelca bojišnega reševalca. Poveljnik voda načeloma določa organiziranost in sestavo izkrcnega dela. Njegova odločitev vedno temelji na moči oddelka, vrsti naloge, sovražniku, zemljišču in je skladna z namero poveljnika čete (po Jurkoviču, 2006, str. 24-27).

Slika 3: Sedežni raspored oddelka SKOV 8x8¹

Vir: Jurkovič (2006, str. 26)

¹ 1. Voznik, 2. Namerilec, 3. Poveljnik oddelka, 4. Prosti sedež, 5. Vodja skupine »2«, 6. Strelca bojiščni reševalca, 7. Strelca, 8. Strelca-bombometnika, 9. Strelca-bombometnika, 10. Puškomitraljezec MINIMI, 11. Puškomitraljezec MINIMI, 12. Vodja skupine »1«

3 PATRULJIRANJE

Patrulja je skupina kopenskih, morskih ali zračnih sil, ki ima nalogo da zbira informacije ali opravi diverzantske akcije, motenje sovražne strani, pregled in čiščenje ali varnostne naloge (po Preložniku, 2010). Patruljiranje je naloga, ki jo dobi enota, običajno oddelek, vod ali četa. Enota, ki dobi nalogo za patroljiranje mora biti organizirana tako, da ima kar največ samostojnosti delovanja. Ko dobi vod nalogo patroljiranja jo vodi poveljnik voda. Ker ima motoriziran vod zmožnost transporta svojih oddelkov z SKOV ima s tem določene prednosti v patroljiranju, kot so zaščita, hiter premik v območje izvajanja naloge ter podpora. V območju patroljiranja se pehota izkrca iz SKOV in nadaljujejo z delovanjem kot lahka pehotna enota in zanjo veljajo splošna načela in taktični postopki za patroljiranje. SKOV nudi dodatno podporo s svojim orožjem in zaščito ter možnost hitrega premika v drugo območje delovanja (po Jurkoviču, 2006, str. 167).

Glede na nalogo poznamo tri vrste patrolj: izvidniške, stalne in bojne.

O izvidniški patrolji bom govorila v nadaljevanju, tukaj pa bom opisala stalno in bojno.

Stalne patrolje so ustanovljene da opozarjajo o nasprotnikovih premikih, opazujejo verjetne prihode in pokrivajo mrtva zemljišča. Naloge stalne patrolje so posredovane v bataljonskem načrtu opazovanja in pridobivanja ciljev, ki je določen z obveščevalno pripravo bojišča. Patrulja mora biti čim manjša, lahko pa je velika do moči oddelka. Imeti mora zveze, sposobna mora biti zahtevati artilerijski in minometni ogenj. Glavne naloge so opazovanje in poslušanje na verjetnih smereh nasprotnikovega prihoda, pokrivanje mrtvega zemljišča pred in med prostori obrambe ter pokrivanje minskih polj in ovir, ki ne morejo biti krite z glavnih položajev. To lahko vključuje tudi straženje ozkih odprtih minskih prehodov ter v mobilni obrambi preprečevanje infiltracij v prosta skrivališča in na bojne položaje. Stalne patrolje se premikajo na položaje prikrito in poskušajo ostati skrite, dokler se od njih ne zahteva, da se borijo ali umaknejo. Opremljene morajo biti s puškomitraljezi in ročnim protiklepnim orožjem (po Infantry Platoon Tactics, 1999, str. 188-189).

Bojne patrolje so običajno sestavljene iz poveljstva, napadnega, varovalnega in podpornega elementa (po Jurkoviču, 2006, str. 168). Bojno patroljiranje se izvaja z namenom uničiti ali zajeti sovražnikova sredstva in vojake, uničiti objekte, zgradbe ali pa samo vznemirjati sovražnika (po Streharu, 2007, str. 7). Nasilno izvidovanje prisili sovražnika, da odkrije svoj položaj, moč sestavo, razporeditev in namere. Tako izvidovanje se izvaja med iskanjem stika s sovražnikom ali med pripravami na napad (po Škerbinc, Božič, Zakrajšek in Petek, 2007, str. 104). Pri bojni patrolji je stik s sovražnikom možen (verjeten). Njene naloge so vzpostaviti stik in vzdrževati stik s sprednjimi, bočnimi ali zalednimi elementi sovražnikovih sil, izvajanje zased (napad presenečenja iz skritega položaja na premični cilj ali cilj, ki je na postanku), izvajanje izpadov ter zavarovanje (pregled bokov in zaledja ter s tem preprečitev sovražnikovega vrivanja in postavitve zasede) (po Preložniku, 2010). Druge naloge so tudi preprečevanje delovanja nasprotnikovih patrolj, vznemirjanje ali motenje nasprotnikovih delovnih skupin, odvrčanje nasprotnikove pozornosti ter izvajanje prebojev (po Infantry Platoon Tactics, 1999, str. 189), zavzemanje in zavarovanje ciljev ter varovanje posebnih skupin, ki opravljajo naloge na teh ciljnih, zavarovanje zbirnih točk, zavarovanje umika ostalega moštva ob opravljeni nalogi na cilju, nudenje direktne podpore in nadziranje indirektno ognjene podpore, izdelovanje prehodov ob ovirah na poti, miniranje objektov, vozil, stavb... (po Streharu, 2007, str. 7).

Glede na način premika lahko govorimo o patroljah, ki jih izvajamo peš, o motoriziranih patroljah, patrolje po vodi ter z helikopterjem. Patrolje izvedene peš so najbolj pogoste, pri takih patroljah je razdalja omejena, nanjo pa ne vplivajo vremenske razmere. Motorizirane patrolje lahko pošljemo na daljše razdalje, vendar je lahko omejena z zemljiščem. Po vodi lahko patrolja vstopa v določeno območje, lahko pa je to tudi dejanska pot patroljiranja. Na posebej zahtevnem zemljišču ali kadar razmere izključujejo uporabo vozil se uporabljajo helikopterske patrolje (po Preložniku, 2010).

4 IZVIDNIŠKA PATRULJA

»Odsev svetlobe na slabo zakamuflirani puški, pok suhe vejice pod nogami, ropot slabo pritrjenih okvirjev, obris vaše postave na obzorju – karkoli od naštetega vas lahko izda, kadar ste v patrulji. Tudi kar se zdi najlažja izvidniška naloga, bo od vas zahtevala popoln profesionalizem in vse vaše spretnosti pehotnega vojaka« (Obramba, 1995, 49).

Motorizirani vod ima zmožnost transporta svojih oddelkov z SKOV in s tem določene prednosti v patroljiranju – zaščita, hiter premik v območje izvajanja naloge, podpora. V območju patroljiranja se pehota izkrca iz SKOV in nadaljujejo z delovanjem kot lahka pehotna enota in zanjo veljajo splošna načela in taktični postopki za patroljiranje. SKOV nudi dodatno podporo s svojim orožjem in zaščito ter možnost hitrega premika v drugo območje delovanja.

Izvidovanje uporabljamo v vseh oblikah oboroženega boja in bojnega delovanja, na stični črti, na začasno zasedenem ozemlju, v sovražnikovem in svojem zaledju, podnevi in ponoči, neprekinjeno v vseh vremenskih in zemljiščnih pogojih, s kopnega, iz zraka, vode in vesolja. Temeljna načela izvidovanja so: neprekinjenost in stalna aktivnost, usmerjenost na cilj, pravočasnost, verodostojnost in točnost podatkov, usklajenost na vseh ravneh, centralizacija zbiranja in obdelave podatkov, tajnost (po Ungerju, 2003, str. 164). Izvidniška patrulja je manjša patrulja, ki se uporablja za pridobivanje informacij o nasprotniku, ne da bi nas ta opazil. Pridobivajo informacije z opazovanjem in prikrito. Patrulje navadno sestavljajo poveljnik voda in trije do pet vojakov. Ognjena skupina štirih vojakov je dobra podenota za oblikovanje osnove izvidniške patrulje. Oprema mora vključevati radijsko napravo, dobro je, če vključuje tudi puškomitraljez. Patrulja se izogiba bojevanju, razen v samoobrambi oziroma da izkoristi prednost ob nenavadni priložnosti (po Infantry Platoon Tactics, 1999, str. 188). Izvidniške patrulje zbirajo, potrjujejo ali ovržejo podatke zbrane z drugimi načini delovanja (po Jurkoviču, 2006, str. 168). Moč in sestava izvidniške patrulje je odvisna od naloge, aktivnosti nasprotnika, zemljišča in vremena. Izvidniška patrulja se lahko premika peš ali z vozili. Motorna vozila uporablja zlasti za premike od ene točke do druge. Ko se izvidniška patrulja premika, se premika v razporeditvi za izvidovanje, ki mora omogočiti: neprekinjeno opazovanje prostora, zavarovanje patrulje 360°, medsebojno podporo elementov razporeditve za izvidovanje, neposredni vizualni stik med sosednjimi elementi razporeditve za izvidovanje. Izvidniško patruljo lahko pošljemo na nalogo ob premiku/pohodu enote, da zagotovimo lastno varnost, zberemo potrebne podatke o morebitni prisotnosti in aktivnosti nasprotnika na smeri premika, da odkrijemo bojno razporeditev, moč, oborožitev in aktivnost nasprotnika v določenem rajonu, z namenom odkritja poveljniških mest, centrov zvez, zalednih in oskrbovalnih baz, ognjenih položajev artilerijskih in raketnih enot nasprotnika, da odkrivamo nasprotnikove izvidniške in diverzantske skupine ter da nadzorujemo določeno ozemlje na katerem imamo lastne enote na počitku (po Rižnerju, 2006, str. 17).

Izvidniške patrulje lahko razdelimo na tri vrste:

Izvidovanje konkretne lokacije: izviduje se točno določeno lokacijo in prostor okoli nje. Takšna lokacija je podana s koordinatami ali opisom objekta. Vod pri takšnem izvidovanju uporablja opazovalne naprave (po Streharu, 2007, str. 6). Ta lokacija je lahko večji prostor (npr. naselje, letališče), neka značilnost na zemljišču (greben, rob gozda) ali posamična točka (most, zgradba) (po Škerbinc, Božič, Zakrajšek in Petek, 2007, str. 186).

Izvidovanje območja: izvaja se ko so potrebne informacije o sovražniku, terenu in poteh v določenem območju (po Streharu, 2007, str. 6). To območje je jasno določeno z mejami. Ta

oblika se običajno uporabi, kadar je situacija nejasna ali vod potrebuje informacije o prehodnosti (po Škerbinc, Božič, Zakrajšek in Petek, 2007, str. 186).

Izvidovanje poti: izvede se z namenom ugotoviti potrebne informacije o poti in vseh okoliških primernih terenih za naše delovanje. Izvidovanje poti je usmerjeno na samo pot, pot infiltracije ali na samo smer napada. Izvidniške informacije vsebujejo prevoznost, sovražnikove aktivnosti, RKB kontaminacijo in oceno terena tako z naše kot z nasprotnikove strani (po Streharu, 2007, str. 6).

4.1 NAČINI PREMIKANJA

4.1.1 Vkrncani del

Oblika premikanja voda je odvisna od naloge, sovražnikove situacije in zemljišča. Razdalja med SKOV se spreminja skladno z zemljiščem, ki ga premagujemo. Vsako vozilo opazuje in varuje svoj sektor s tem je zagotovljeno krožno zavarovanje voda med premikom. Poveljnik voda poveljuje in usmerja enoto z uporabo vizualnih signalov. Radijske zveze se uporabljajo le kot sekundarno sredstvo komunikacije. Med premikom je zelo pomembno, da pripadniki oddelkov (voznik, namerilec, poveljnik oddelka, dodatni opazovalci) neprestano opazujejo svoje sektorje ter o opaženem obveščajo svojega poveljnika oddelka ta pa poveljnika voda.

Obstaja pet osnovnih oblik premikanja vkrancanega voda; kolona, linija, ešalon, V oblika in klin. Oblike premikanja se lahko modificirajo glede na zemljišče in situacijo ter zagotavljajo pravilne postopke uporabe enot v vseh pogojih in situacijah.

Običajna tehnika premikanja vkrancanega dela je ko, se vod premika v obliki kolone, z razmikom med posameznimi vozili od 50 do 100 metrov. Orožje na vozilih je orientirano tako, da tvori krožno zavarovanje. Ker stik s sovražnikom ni verjeten in je pomembna hitrost, enoto vodi poveljnik voda.

Vod, ki se premika z varovanjem, uporablja tisto obliko premikanja, ki mu glede na pogoje in ocenjeno situacijo nudi čim boljše zavarovanje in učinkovito pokritost za ognjeno delovanje. Izberemo lahko med naslednjimi oblikami premikanja; kolono, klinom, V-e ali ešalom. Pri premikanju z uporabo oblike kolone, se poveljnik voda postavi na drugo mesto ter pošlje eno vozilo 100 do 400 metrov pred glavnino enote. Vodilno vozilo mora prilagajati hitrost premika oziroma se gibati s tako hitrostjo, da mu lahko vozila iz varovanja sledijo. Poveljnik vodilnega vozila pa mora biti v nenehnem vizualnem stiku s poveljnikom voda, ter se ravnati po njegovih poveljih in signalih.

Premik z varovanjem v preskokih se uporablja, ko je stik s sovražnikom verjeten. Ta tehnika zahteva preiščljene in najprevidnejše premikanje. Kadar vkrncani vod uporablja premik z varovanjem v preskokih, se lahko hkrati premikata ena ali skupina dveh SKOV, medtem jih ostala vozila varujejo. Ko element v preskoku doseže nove položaje, lahko izkrca določeno število ljudi za zavarovanje položajev. Takoj, ko je območje zavarovano se ostanek enote premakne naprej. Postopek se ponavlja z napredovanjem enote. Poveljnik voda po zavzetju novih položajev izda povelja za naslednji preskok.

(po Jurkoviču, 2006, str. 89-97)

V primeru izvidniške patrulje se motoriziran vod SKOV 8x8 do določenega predela (točka izkrcanja), ki je naveden v ukazu nadrejenega, premakne bližje opazovanemu območju,

lokaciji ali poti na načine, ki so opisani zgoraj. Na tej točki se del posadke izkrca, del pa ostane pri vozilih (opisano v nadaljevanju).

4.1.2 Izkrncani del

Izkrncani oddelek se premika samostojno ali kot izkrncan element voda. Premikanje izkrncanega oddelka je načeloma podprto in varovano iz SKOV ali drugim izkrncanim elementom voda. Izkrncan bojni razpored voda tvori moštvo treh oddelkov in poveljstvo voda. Izkrncani element načeloma uporablja pet oblik premikanja:

- kolona,
- linija,
- »V« oblika
- klin,
- in ešalon.

Ne glede na to, katera oblika premikanja ali vrsta organiziranosti se uporablja, mora biti element SKOV vedno v takem položaju, da lahko podpira izkrncani element.

Tudi izkrncani del uporablja običajno tehniko premika, premik z varovanjem in premik v preskokih. Katero od tehnik bo izbral poveljnik je odvisno od verjetnosti sovražnika.

Pri premiku z varovanjem izkrncani element načeloma uporablja obliko premikanja klina. Vodilni element se premika 50 do 100 metrov pred glavnino enote. Element SKOV se lahko premika bolj v ozadju ali na bokih in zavzema položaje, s katerih lahko z ognjem varuje izkrncani element, še posebno vodilni element.

Pri premiku v preskokih se postopki izvajajo enako kot z vozili le, da je razdalja med elementi zmanjšana zaradi manjšega učinkovitega dometa pehotnega orožja. Enota, ki je v preskoku uporablja obliko premikanja klin, enota v varovanju pa lahko izbira med strelsko linijo in klinom. Element SKOV v tem primeru zavzame položaje, s katerih lahko učinkovito podpira izkrncani element. Da bi vozila lahko učinkovito izvajala podporo, tudi ta element uporablja varianto premikanja z varovanjem v preskokih in tako SKOV sledijo izkrncanemu elementu. Običajno se pri tem uporabi varianto linijske oblike premikanja za varovanje premikajočih se vozil.

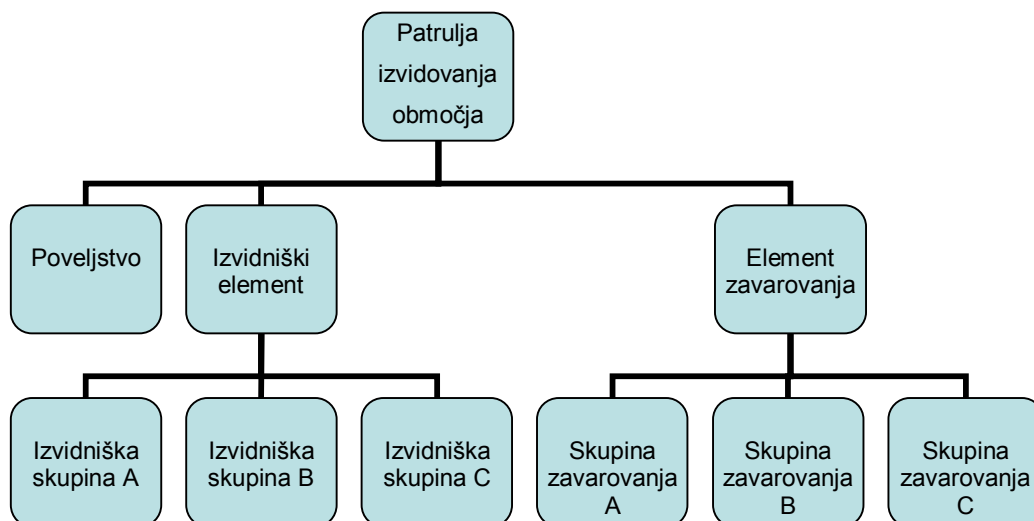
(po Jurkoviču, 2006, str. 89-97)

4.2 ORGANIZACIJA IZVIDNIŠKE PATRULJE

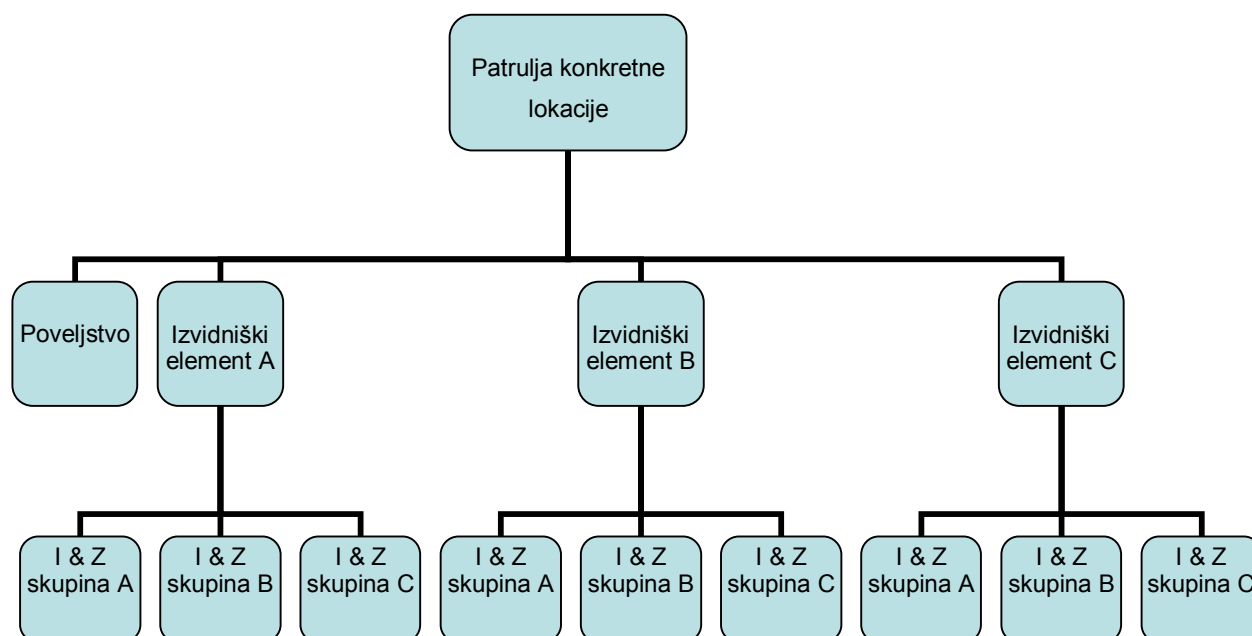
Poveljstvo: poveljstvo izvidniške patrolje sestavljajo poveljnik, namestnik poveljnika, vezist, sprednji opazovalec, in v primeru posebnih nalog še skupine za zagotovitev delovanja kot so npr. inženirci. V primeru majhnih patrolj (skupina 3 – 4), se v poveljstvo šteje le poveljnik enote.

Elementi: to so podrejene enote, ki so namenjene za izvršitev naloge izvidniške patrolje. V primeru dve, tri ali štiričlanske patrolje le ta ni organizirana v elemente. Taka patrolja si tudi sama zagotavlja zavarovanje. V primeru patrolje ki izviduje konkretno lokacijo se izvidniški elementi delijo v tri skupine, ki so zadolžene tako za izvidovanje kot tudi za zavarovanje (I & Z (skupina)

Ko gre patrolja na izvidovanje območja je organizirana na sledeč način:

Ko gre patrolja na izvidovanje konkretne lokacije je organizirana na sledeč način:

(po The Mechanized Infantry Platoon and Squad, 1985).

Elementi patrolje so podrejene skupine v sestavi celotne organiziranosti. Poveljnik patrolje določi, katere vrste elementov in skupin potrebuje, izbere vojake ter določi vrsto orožja in opreme.

Ne glede na vrsto izvidovanja, se enoti praviloma določi naslednje podrejene naloge: Poveljevanje in nadzor, izvidovanje cilja in zavarovanje sil.

a. Poveljevanje in nadzor. Poveljnik enote, ki izvaja izvidovanje načeloma potrebuje majhno poveljniško skupino, ki mu pomaga pri komuniciranju z višjim poveljstvom, s podrejenimi in podpornimi elementi, ter pri koordiniranju in nadziranju podpornih elementov, podpornega ognja in transporta (zrak/voda). Za izvedbo manjših izvidniških nalog, to skupino lahko sestavljata le poveljnik in vezist. Pri bolj kompleksnih izvidniških nalogah pa bo poveljnik

potreboval še obveščevalne, logistične in ognjene podporne elemente z zadostnim osebjem za medsebojno komuniciranje in nadzor. Načeloma pa naj vedno velja, da je poveljniška skupina čim manjša, kot je le mogoče.

b. Izvidovanje cilja. Izvidniški element se prikrito približa cilju izvidovanja. Načrt za izvedbo in pripadajoči načrti delovanja v nepredvidljivih situacijah imajo glavni poudarek na pridobivanju zahtevanih izvidniških informacij in na zagotavljanju vseh ukrepov, da izvidniškega elementa med pridobivanjem informacij ne odkrije sovražnik. Izvidniški element se mora znati spretno izogibati vsem znanim in odkritim sovražnikovim opazovalnim napravam; to pomeni da mora biti izvidniško moštvo zelo potrpežljivo in disciplinirano. Za opazovanje cilja izvidovanja, izvidniški element uporablja pasivne STANO naprave. Pridobljene informacije o cilju se lahko sporočajo takoj preko elektronskih naprav, ali pa se poročajo naknadno po izmiku od cilja. Mesto, od koder je izvidniški element izvidoval cilj, se mora pred izmikom »sterilizirati«, kar pomeni, da za njimi ne sme ostati nobenih sledi. Izmik iz območja izvidovanja zahteva veliko spretnosti, potrpežljivosti in natančnosti; tako kot premik v območje izvidovanja.

c. Zavarovanje sil. Izvidniški element(i) morajo poveljniški skupini (poveljujočemu) zagotoviti zadostne opozorilne informacije o lokaciji, premikih in aktivnostih sovražnikovih enot in si tako omogočiti pravočasen in prikrit izmik iz nevarnega območja. Če to ni mogoče, mora element za zavarovanje izvidniškemu elementu z ognjeno podporo omogočiti izmik iz nevarnega območja. Samo pravočasna opozorila in točne informacije o sovražniku, poveljniku zagotavljajo dovolj časa in prostora za učinkovito reakcijo. Če je izvidniški element odkrit, poveljniku velikokrat ne preostane drugega, kot da odkritemu izvidniškemu elementu omogoči izmik s zadostno ognjeno podporo.

(Splošne individualne vojaške veščine nivo 3, 2009)

4.3 NAČRTOVANJE IZVIDNIŠKE PATRULJE

Izvidniška patrolja mora šteti čim manj moštva, da lahko uspešno izvrši svojo nalogo. Po potrebi so lahko v moštvo patrolje vključeni tudi različni specialisti kot so obveščevalci, vezisti in inženirci (po Scouting and Patrolling, 2000, str. 71).

Patrulje morajo biti vnaprej ustrezno načrtovane, da omogočijo popolna navodila za poveljnika izvidniške patrolje. Ta mora imeti dovolj časa, da izvede vse bojne postopke, preuči karte, zračne fotografije in obveščevalna poročila ter za izvidovanje. Potreben čas je odvisen od nalog in od tega, ali člani patrolje poznajo zemljišče. Kljub temu, da je potrebno patrolje poslati hitro, so potrebne vsaj štiri ure za načrtovanje in priprave. Če želi patrolja uspešno izvesti nalogo, so nujne temeljite priprave, načrtovanje in preskusi (po Infantry Platoon Tactics, 1999, str. 191).

Postopek načrtovanja je najbolj kritičen del procesa, saj mora biti proces dobro pripravljen, saj bo le s tem naloga uspešno opravljena in cilj dosežen. Vodja enote mora v načrtu predvideti vse možne situacije, ki se izvidniški patrolji lahko pripetijo. Če se ne predvidi vseh nevarnosti že v načrtu, to lahko pomeni neuspešno nalogo. V trenutku, ko nastane nepredvidena situacija je nemogoče izdelati nov načrt in podati nova navodila. Pomembno je, da vsak član enote deluje že po vnaprej določenem načrtu (po Kešnar, 2004, str. 6).

Ko je izdano nadrejeno povelje za patroljiranje, izda poveljnik patrolje pripravljalno povelje za celotno sestavo patrolje (po Jurkoviču, 2006, str. 168). Pripravljalno povelje se ponavadi izdela in izda v četnih prostorih. To je na varnem prostoru, z dobrimi komunikacijami in ključnim osebjem. Pripravljalno povelje se izda na četni ravni zato (na

ravni vsaj enega nivoja višje), ker patrulje delujejo samostojno in je njihova ognjena podpora zagotovljena izključno od matične enote. Ker izvidniška patrulja deluje v predpolju mora biti koordinacija z vsemi podpornimi člani temeljita in podrobna (po Streharu, 2007, str. 4). Začne se koordinacija, ki se izvaja skozi celoten postopek priprav. Pred odhodom v območje sprejema operativnega povelja, poveljnik uskladi vse možne postopke, ki jih lahko. Poveljnik usklajuje postopke z pripadniki nadrejenega poveljstva. Častnik za obveščevalne zadeve (S2) mu poroča o spremembah v sovražnikovi situaciji ter o potrebni posebni opremi. Operativni častnik (S3) mu preda poročilo o spremembah v situaciji lastnih enot ter izbiro poti. Oskrba (v povezavi z S4) mu zagotovi načrt zvez, klicne znake, frekvence, kodne znake, rekla in gesla, mesto odhoda in vrnitve skozi lastne enote, lokacije drugih enot v območju, dodeljene posebne enote (vodniki službenih psov, skupine za rušenje) ter območja za urjenje, ki so enaka področju cilja. Vodni prednji opazovalec mu pove kje je ognjena podpora na cilju ter vzdolž poti do in od cilja, vključujoč rezervne poti. Poveljnik prednje enote poda podatke o zemljišču, znanih položajih sovražnika, možnih mestih za zasedo in aktivnostih sovražnika. Prav tako poda podrobne podatke o lastnih ovirah, ognjenem načrtu ter vrsti podpore, ki jo lahko zagotavlja, vodičih in zvezah. Uskladijo se tudi znaki za prepoznavanje ter postopki ob odhodu in vrnitvi patrulje. Izmenjajo se tudi podatki o mestu izkrcanja iz SKOV in zbirnih območjih ter točki vkrcanja.

Ko je izdano pripravljeno povelje in usklajevanje, začnejo poveljniki z dopolnitvijo načrta. Najprej se določijo naloge, ki jih mora izvršiti posamezen element, skupina ali posameznik, te pa so:

- naloge na cilju (ključne naloge ter navigacija, zavarovanje med premikom in postanki, postopki pri prehodu nevarnih območij ter pri stiku z sovražnikom),
- čas odhoda in vrnitve,
- osnovne in rezervne poti,
- zbirne točke (morajo biti dovolj velike za namestitve celotne patrulje, lahke za prepoznavanje, nuditi masko in zaščito, so ubranljive za kratek čas, so oddaljene od naravnih znamenitosti),
- kontrola in preskus (mora biti dobro načrtovana in izvedena tudi če so vojaki dobro izurjeni),
- komunikacije (klicni znaki, osnovne in rezervne frekvence, časi poročanja in kodne besede),
- položaj poveljnikov (poveljnikovo mesto je vedno tam, kjer lahko najbolje nadzoruje enoto, namestniku se določi posebno mesto v vsaki fazi naloge)

(po Jurkoviču, 2006, str. 168-169).

Preden izvidniška patrulja odide na izvedbo naloge, se opravijo strokovne in psihološke priprave z njenim moštvom. Poveljnik po sprejemu povelja natančno prouči nalogo ter izdela načrt, ki vsebuje izhodiščno točko, naslednje opazovalne točke, objekte posebne pozornosti, smeri in mesta možnega srečanja z nasprotnikom ter mesta možnega prenočevanja. Namestnik izvidniške patrulje (lahko je to vodni podčastnik – VPČ) v tem času opravlja strokovne priprave moštva za izvidniško patruljo ter preverja naslednje elemente:

- prilagoditev opreme v smislu maskirne discipline,
- preverja brežibnost materialno tehničnih sredstev (MTS),
- odvzema osebno dokumentacijo pripadnikom izvidniške patrulje,
- opravi psihološko pripravo z moštvom in
- poroča poveljniku patrulje o pripravljenosti za izvedbo naloge

(po Rižnerju, 2006, str. 17).

4.4 UKAZ

Ukaz za izvidniško patroljo mora biti vedno izdan vsej patrolji. Izdan mora biti počasi, po fazah, in vsebovati podrobnosti, ki se bodo pojavile med patroljo. Člani patrolje morajo imeti ob koncu vsake faze možnost postavitve vprašanj. Po izdaji mora poveljnik preveriti ali vsak član patrolje dobro pozna naloge vsakega člana patrolje (po Infantry Platoon Tactics, 1999, str. 194). Za boljši ilustrativni prikaz načrta se uporabijo modeli zemljišča in skice območja naloge. Moštvo si podatke zapisuje in ob koncu postavlja vprašanja kar preprečuje zmedo in motenje poveljnika med izdajo ukaza (po Jurkoviču, 2006, str. 172).

4.4.1 Vsebina ukaza za izvidniško patroljo

Zavarovanje, postopki ob napadu, prisotnost, organiziranost sil, zveza; model, karta, shema

- Območje delovanja in interesno območje (patruljno območje splošno in ciljno območje podrobno)
- Teren in učinki na naše in sovražnikove sile (OKOKA)
- Vreme in učinki na naše in sovražnikove sile

1. SITUACIJA

a. Sovražnik: (Splošno kako in zakaj-par stavkov iz nadrejenega povelja)

Moč (sestava raven višje in 2 nižje); oborožitev, oprema, morala

Razmestitev in aktivnosti, ter zmožnost, smeri pristopa, kdaj

Najbolj verjetna in najnevarnejša (spremembe) varianta delovanja

(opazovanje, indirektni ogenj, direktni ogenj, ovire, RKBO, elektronska in zračna zmožnost in rezerva)

Civilisti / begunci

b. Naše sile

Namera nadrejenega (dve ravni višje) poveljnika

Poslanstvo, koncept delovanja (z namero in težiščem) nadrejenega

(Shema manevra; kdo, kaj, kje, kdaj in zakaj) + zračna, ognjena podpora

Obrambni položaji, mine (s signali), zaporni ogenj, druge patrolje, načrt podpore

Sosednje enote; naloge in namen

c. Dodane / Odvzete (časovno trajanje), če je možno navedemo v Organizaciji sil.

2. POSLANSTVO

Kdo, kaj (naloga), kdaj, kje in zakaj. Povzamemo iz naloge nadrejenega. Lahko se navede tudi, Bodite pripravljeni na...

3. IZVEDBA

a. Namera poveljnika patrolje

Učinek, ki naj bo dosežen usmerjen na sovražnika

Koncept delovanja

b. Shema manevra

Povzetek kako bomo izvršili nalogo. Kaj, kje, kdaj in kako. Ponavadi podana kronološko, samo s ključnimi termini

c. Naloge podrejenim enotam x 2 (ponovi)

Za vse podrejene. Podana tudi rezervna opcija.

Faze 1 - 6

1. FAZA - Osnovni premiki

- Metoda premika
- Načrt vkrcanja
- Čas (preskusa, premika iz baze)
- Ruta do točke
- Izkrcanja
- Lokacija točke izkrcanja
- Smeri
- Formacija
- Postopki ob zasedi, izgubi, napadu na ciljno zbirno točko (CZT), stikom s sovražnikom

2. FAZA – Ruta do CZT

- Orientacija (karta rute)
- Formacija
- Smeri
- Postopki na kontrolnih točkah (KT)
- Postopki ob kratkih varnostnih postankih
- Potrditev in posedanje CZT
- Postopki ob predčasnem sovražnikovem stiku, ovirah, zajetju ujetnikov, ranjenih, ločitve enote, izgubitve enote/posameznikov

3. FAZA – Postopki v CZT

- Administracija
- Končno informiranje
- Signal za premik
- Postopki ob stiku

4. FAZA – Aktivnosti na cilju

Izvidniška skupina	Skupina za kritje	Skupina ki ostane v CZT
<ul style="list-style-type: none"> - Sestava - Naloge - Položaj - Ruta - Formacija - Postopki ob stiku, odkritju, predčasnem odkritju sovražnika, napada sovražnika naše CZT 	<ul style="list-style-type: none"> - Sestava - Naloge - Položaj - Ruta - Formacija - Postopki ob stiku, nevrnitvi izvidniške skupine, napadu sovražnika naše CZT, ločitvi skupine 	<ul style="list-style-type: none"> - Sestava - Naloge - Smeri - Signal za ogenj - Postopki ob stiku, napadu na izvidniško skupino, predčasno opaženem sovražniku, nevrnitvi izvidniške in skupine za kritje

5. FAZA – Umik nazaj na CZT

- Signal za umik
- Formacija
- Postopki v CZT
- Preverjanje kadra
- Izmenjava informacij
- Signal za premik

- Postopki v primeru da je skupina, ki ostane v CZT premaknjena, ob stiku, predčasno opaženem sovražniku, zajetih ujetnikih, neizvršeni nalogi

6. FAZA – Ruta nazaj

- Orientacija (karta rute)
- Formacija
- Smeri
- Postopki ob stiku, žrtvah, ločeni oz. izgubljeni enoti, na točki pobiranja

Če je del načrta tudi 7. FAZA – Izmik

- Aktivnosti na točki pobiranja
- Načrt prenašanja opreme
- Pot nazaj
- Aktivnosti na točki odlaganja
- Aktivnosti v patroljni bazi
- Postopki ob stiku s sovražnikom, žrtvah, okvari vozil

d. koordinacijska navodila

- Časovni načrt (obroki, počitek, preskus, test opreme, pregled, čas odhoda, na nalogi, čas umika, poročanje),
- Postopki ob (zapuščanju baze, postankih, svetlobi, ujetnikih, civilistih/beguncih, RKBO, ostalo),
- Načrt ognja (načrtovani cilji, osvetlitev),
- Preskusi (lokacija, oprema, obleka, časovnica),
- Zavajanje (premik, umik)

POVZETEK MANEVRA

4. ZAGOTOVITEV DELOVANJA

- SOP (standardni operativni postopek) variacije (spremembe normalnih postopkov/praks):
 - o Uniforma
 - o Oprema
 - o Specialna oprema
 - o Orožje
 - o Načrt nošenja opreme
- Oskrba:
 - o Logistični načrt
 - o Strelivo
 - o Hrana/voda
 - o Gorivo
 - o Kemična sredstva
 - o Potrošni material
- Zdravstvena zagotovitev:
 - o Postopek evakuacije ranjencev
 - o Lokacije medicinskih postaj (ČSP – četna sanitetna postaja)
 - o Komplet prve pomoči (kdo ga nosi)
 - o Osebni komplet prve pomoči (kje se nosi)
 - o Podpora z opremo (lokacija podpornega elementa)
- Načrt izvlačanja
 - o Lokacija

- Način
- Premiki
- Vzdrževanje
 - Zvez
 - Opreme
 - Oborožitve
 - Vozil

5. POVELJEVANJE IN ZVEZE

Lokacija poveljnika in poveljstva (v posameznih fazah)
 Kdo nadomešča (poveljnika in njegovega nadrejenega)
 Zveze in signali (frekvence, kanali, klicni znaki, prioritete)
 Reklo, geslo, parola
 Signali za prepoznavanje/številčna kombinacija

SINHRONIZACIJA ČASA! VPRAŠANJA! PREVERJANJE RAZUMEVANJA!

(po Avsecu, 2009, str. 41-43)

4.5 PRIPRAVA PATRULJE

a. Uporaba razpoložljivih obveščevalnih podatkov. Vse izvidniške operacije morajo bazirati na najboljših razpoložljivih in svežih informacijah o dejanski situaciji na ciljnem območju izvidovanja.

b. Uporaba čim manjših izvidniških elementov. S tem zmanjšaš verjetnost odkritja s strani sovražnika. Vendar mora biti še tako majhna izvidniška enota sestavljena iz izvidniškega elementa in iz zavarovanja. Element za zavarovanje mora poleg zavarovanja zagotavljati tudi ognjeno podporo izvidniškemu elementu, če le-ta pride v ognjeni stik s sovražnikom.

c. Neodkritost. Enota med izvajanjem naloge uporablja tehnike prikritosti in maskirno disciplino. Obvladovanje veščin maskiranja in prikritosti enoti omogoča učinkovito prikrto približevanje.

d. Uporaba naprav za nadzorovanje, za označevanje ciljev in za nočno opazovanje (*STANO / Surveillance, Target Acquisition, Night Observation*). Enota z uporabo STANO naprav zbira informacije o sovražniku. Na osnovi obveščevalnih podatkov in poročil, je potrebno upoštevati možnost, da takšne naprave uporablja tudi sovražnik. Če sovražnik uporablja STANO naprave, je smiselno da izvidniška enota uporablja le pasivne opazovalne naprave in tako zmanjša verjetnost odkritja.

e. Omejena/minimalna uporaba avdio-elektronskih naprav. Na omejevanje uporabe avdioelektronskih naprav vplivajo sovražnikove sposobnosti odkrivanja in pomembnost pridobljenih podatkov. Nekatero izjemno pomembne podatke o sovražniku je namreč potrebno takoj poročati v nadrejeno poveljstvo. Pri izvidniških nalogah je vsaj 1x javljanje enote po sredstvih zvez skorajda nujno.

f. Pregled. Faza načrtovanja vsebuje vsaj en pregled izvidniškega moštva, vključno s pregledom njihove opreme. Izvidniški element naj s seboj vzame samo najbolj nujno opremo, ki jo določi poveljujoči voda. Specialna dodatna oprema mora biti pred nalogo natančno pregledana, preizkušena in zavarovana. Na takšno opremo je potrebno posebno skrbeti tudi in predvsem med samim izvajanjem naloge. Vse odkrite pomanjkljivosti moštva in/ali opreme je potrebno pred nalogo odpraviti. Skrbni pregledi in nadzori moštva, ter opreme pred nalogo odločilno vplivajo na uspešnost naloge.

(Splošne individualne vojaške veščine nivo 3, 2009)

Oborožitev

Za izvidniške patrulje je pomembno da imajo regulator ognja zmeraj zaklenjen, poveljnik patrulje pa določi, kateri vojak mora biti pripravljen zagotavljati rafalni ogenj s svojim orožjem v primeru stika s sovražnikom (po Infantry Platoon Tactics, 1999, str. 195). Vsaka ognjena skupina izvidniške patrulje mora biti opremljena z mitraljezom, ki v primeru stika s sovražnikom zagotovi zadostno ognjeno podporo (po Scouting and Patrolling, 2000, str. 71).

Oprema in specialna oprema

Oprema mora biti pravilno nameščena, da ne povzroča nepotrebnega hrupa. Uniforma je odvisna od klime in vremena, biti mora udobna ter zaščititi tistega ki jo nosi in mu omogočiti, da se premika tiho in lahkotno. Hlače in prosti rokavi se lahko zalepijo, da se prepreči šumenje (po Infantry Platoon Tactics, 1999, str. 195-196). Izvidniška patrulja mora vzeti na izvidovanje: (vsaj) dva daljnogleda, dvoje klešče, zemljevide/mape, busole/kompase in ure. Nočna izvidnica potrebuje še dodatne stvari kot so nočne opazovalne naprave. Prav tako izvidnica ne sme pozabiti na pisala in beležke, v katere bo zapisovala svoja opazovanja in skice (po Scouting and Patrolling, 2000, str. 71). Poveljnik patrulje mora vzeti tudi:

- grob papir za pisanje in pisalo črne barve ali plastificirano tablo ter vodotesno pisalo,
- neoznačene karte in fotografije iz zraka,
- kompas,
- uro s svetlečimi oznakami, vendar z zamaskiranim čelom,
- integrirano namerilno napravo orožja ali žepni daljnogled za pomoč pri orientaciji,
- daljnogleda,
- baterijsko svetilko ali IR (infra rdečo) luč,
- morfij,
- sredstva za osvetljevanje.

Poveljnik patrulje mora razmisliti tudi o:

- nosilih (s seboj je dobro vzeti ploščo ali lahka nosila za evakuacijo žrtev / ranjenih),
- obrokih hrane (obroki morajo zadostovati za več dni),
- zdravstvenih pripomočkov (patrulja mora vzeti s seboj dobro založen nahrbtnik prve pomoči za preživetje. Posamezni člani patrulje morajo imeti vsaj dve obvezi prve pomoči, povoje in morfij.

(po Infantry Platoon Tactics, 1999, str. 196).

Maska

Z maskiranjem sovražniku prikrijemo svoje namene, značilnosti in cilj delovanja ter skrijemo svojo pravo moč, stanje in raspored enot, bojna sredstva in pomembne objekte. Z uspešnim maskiranjem omogočamo odpornost in zaščito lastnih enot. Maskiranje v motoriziranih enotah zajema maskiranje ognjenih položajev, opazovalnic, vozil, poveljniških mest, sredstev zvez, namestitvenih rajonov, poti (po Jurkoviču, 2006, str. 42). Za izvidniško patruljo je dobra maska in maskirna disciplina ključnega pomena.

Če na izvidniško patruljo vzamemo tudi vozila je potrebno misliti tudi na masko le teh. Vozilo SKOV je barvano v tribarvnem maskirnem vzorcu, ki nudi vozilu osnovni način maskiranja. Ta maskirni vzorec zmanjša opaznost, termalno, radarsko sliko vozila. Za boljše maskiranje ga moramo dopolniti z drugimi formacijskimi ali naravnimi maskirnimi sredstvi. Posadka lahko maskira vozilo z maskirno mrežo, ki je v individualnem kompletu vozila. Izdelana iz posebnih materialov in barvana v večbarvnem maskirnem vzorcu in ščiti vozilo ter posadko pred vizualnim opazovanjem in opazovanjem z tehničnimi sredstvi (termalno kamero, radarjem). Če za maskiranje nimamo na razpolago formacijskih sredstev,

uporabimo naravna sredstva (vejevje, travo, praprot, mah, listje, blato...) za maskiranje in pri tem težimo k zlitju maske z okolico. Naravna maska ni obstojna (ovenelost, izsušenost) in jo je potrebno večkrat obnavljati. Za uspešnejše maskiranje, kombiniramo maskiranje z uporabo globokih naravnih zaklonov (vrtač, jarkov...) v katere postavimo vozilo. Njihova globina dodatno ščiti vozilo, omogočati pa mora, opazovanje skozi periskope in neovirano delovanje orožja ter hiter izhod (po Jurkoviču, 2006, str. 43).

4.6 PRESKUSI

Za preskus mora biti določen dodaten čas. Patrulje morajo biti temeljito preizkušene, saj se pojavljajo tudi take situacije ko ni dovolj časa za preskuse. V takih primerih mora biti vedno preizkušeno delovanje na cilju. Idealno je, če se preskusi izvedejo na zemljišču, ki je podobno območju patroljiranja na cilju (po Infantry Platoon Tactics, 1999, str. 194).

Ta aktivnost mora biti dobro načrtovana in izvedena tudi, če so vojaki dobro izurjeni. S tako kontrolo ugotovimo psihofizično stanje patrolje. Zagotavlja nam, da ima moštvo ustrezno opremo in uniformo ter da pozna načrt izvedbe naloge, svoje naloge in čas izvedbe, naloge drugih, rekla, gesla, signale, klicne znake in frekvence ter čas poročanja. Če je preskus dobro načrtovan in usmerjen vojaki dodobra spoznajo postopke in naloge, ki jih morajo izvrševati med patroljiranjem. V primeru nočnega patroljiranja je potrebno preskus izvesti podnevi in ponoči. Najboljši način preskusa postopkov je, da vse postopke pojasnjuje poveljnik patrolje. Med preskusom postopkov vojaki zavzamejo enake položaje kot jih bodo v patrolji. Preskusi se tudi celoten potek patroljiranja. Kadar je mogoče, elementi in skupine izvedejo preskus ločeno preden patrolja izvede skupen preskus (po Jurkoviču, 2006, str. 171).

Poznamo glasne in tihe preskuse. Glasni preskusi morajo biti omejeni. Poveljnik patrolje nadzira in popravlja nepravilnosti, ki se pojavijo pri delovanju. Z usklajevanjem zagotavlja, da bodo delovanja pravilna in napake odpravljene. Ti preskusi se lahko uporabijo za spreminjanje kakšnega dela načrta, ki se dokaže, da povzroča zmedo ali je nepraktičen. Vsebovati mora:

- ureditev pohoda in položaje posameznikov v vseh formacijah, ki se bodo uporabljale,
- način spreminjanja formacij in smeri,
- prečkanje ovir,
- delovanje ob stiku z nasprotnikom,
- delovanje na cilju, signale,
- delovanje ob ustavljanjih, na zbirnih točkah, zasilnih zbirnih točkah in kontrolnih zbirnih točkah,
- delovanje ob osvetlitvi in naletu na mine.

Pri tihem preskusu poveljnik patrolje zavzame svoj položaj v patrolji in nadzira delovanje le z uporabo signalov, ki se bodo uporabljali pri delovanju patrolje. Ti preskusi se osredotočijo na delovanje na ciljni zbirni točki in cilju (po Infantry Platoon Tactics, 1999, str. 194-195).

Po analizi obveščevalnih podatkov, po izdelavi načrta za izvedbo naloge, po pridobitvi in razdelitvi specialne in ostale potrebne opreme, ter po seznanitvi moštva z nalogo (po izdaji povelja za delovanje), mora enota izvesti generalko načrta. Podlaga za izvedbo preskusa sta povelje za delovanje ter uskladitvena matrika. Temeljni cilj izvedbe preskusa je pridobitev informacije o treznosti rešitev. Preskus naj bo čimbolj natančen – če seveda čas to omogoča. Vsebuje naj izvajanje postopkov »na suho« in izdajanje napotkov s ponavljanji in s sprotnim reševanjem vprašanj/nejasnosti. Poveljujoči mora poskrbeti, da vsi popolnoma razumejo tvoj načrt in da vsi vedo, kakšna je njihova vloga v nalogi. Prav tako je zelo priporočljivo izvesti

preskus rezervnega načrta /načrta delovanja v nepredvidljivih situacijah (Splošne individualne vojaške veščine Slovenske vojske nivo 3, 2009).

4.7 IZVEDBA PATRULJE

»Ko prečkate prvo bojno črto, se patrolja počasi in tiho premika v koloni. Medsebojna oddaljenost vojakov je odvisna od terena in vidljivosti. Pot si razdelite na odseke in za vsakega izmerite dolžino in magnetno smer ter si izberite značilnost na terenu, ki jo je lahko prepoznati ponoči. Na vsakem postanku patrolja oblikuje krožno obrambno postavitve. V končni stopnji približevanja morate biti zelo previdni; najmanjši šum vas lahko izda sovražnikovem stražarjem. Ko ste se priplazili tako blizu, kot si le drznete, pozorno opazujte sovražnikov položaj in si zapomnite vse, kar ima kakršnokoli vojaško vrednost. Ko se vrnete nazaj do svojih položajev, morate takoj, dokler imate svež spomin, poročati o vsem, kar ste opazili. Poveljnik enote bo verjetno od vsakega posebej zahteval, da pove, kaj je videl.« (Obramba, 1995, str. 51-52)

Ko je patrolja pripravljena na odhod na nalogo se premakne do začetne zbirne točke od koder jih vodič vodi skozi ovire in položaje sprednje enote. Na primerni razdalji, ki je izven dometa orožja sprednje enote, se patrolja za kratek čas zaustavi, prisluškuje, opazuje bojišče in poskuša odkriti morebitno prisotnost sovražnika (izvaja SGVP – stoj, glej, vohaj, poslušaj), ter po tem nadaljuje s premikom. Med premikom poveljnik določa in potrjuje zbirne točke, ki jih je prej določil z izvidovanjem po karti. Zadnja kontrolna točka patrolje je ciljna zbirna točka (CZT). Izvidniški element izvrši izvidovanje ciljne zbirne točke ter primernost položaja te točke. V primeru ugodnega položaja poveljnik vzpostavi ožje zavarovanje. Ko je točka zavarovana se element izvidovanja odpravi na izvidovanje cilja. Namestnik poveljnika (VPČ) ostane na točki zbiranja z načrtom, v katerem je opredeljeno kako reagirati v primeru, da se poveljnik patrolje z ekipo ne vrne in v primeru stika s sovražnikom. Ko se zbere zadovoljivo število podatkov se patrolja vrne v matično enoto, kjer poda poročilo o izvršenem izvidovanju (po Jurkoviču, 2006, str. 172).

Premikanje mora biti tiho, da se stalno zagotavlja maskirna disciplina. Pomembno je pogosto ustavljanje in prisluškovanje. Patrolja mora leči in izkoriščati prednost obrisov na obzorju, ki se pojavljajo. Opazovati mora v vseh smereh. Pomembno je da patrolja posluša, saj ponoči sluh odkrije več kot vid. Ne sme se premakniti, dokler ni prepričana, da v bližini ni nikogar. Ti postanki vzamejo veliko časa, so pa bistveni za uspešnost akcije. Med premikanjem po postankih se mora čim hitreje premikati, vendar mora biti pri tem pazljiva, previdna in čim tišja.

Formacija v kateri se premika je odvisna od več dejavnikov (nadzor, zemljišče, varovanje...), mora pa biti čim bolj preprosta. Poveljnik mora biti blizu čela patrolje. Nadzirati mora navigacijo (orientacijo) in delovanje patrolje. Namestnik poveljnika patrolje (VPČ) mora biti blizu začelja. Nadzirati mora zadnji del patrolje. Puškomitraljezi morajo biti postavljeni tako, da omogočajo krožno obrambo, pokrivanje čela, začelja in bokov. Vezist mora biti postavljen blizu poveljnika patrolje, da mu lahko prenaša informacije in omogoča takojšnjo uporabo radijske naprave. Če je prisoten tudi sprednji opazovalec ali častnik za ognjeno podporo, mora biti blizu poveljnika patrolje.

Smeri prihoda in odhoda morajo biti različne ter razdeljene na »etape«, tako, da ima vsaka azimut in izmerjeno razdaljo. Etape morajo biti omejene na najmanj 10 metrov in se morajo končati na ali blizu značilnosti zemljišča, ki ga lahko prepoznamo tudi ponoči, vendar ne sme biti preveč izstopajoče. Vsak član patrolja mora te etape poznati. Preveč etap zaplete načrt

zato jih je potrebno načrtovati že v naprej. Etape ne smejo biti daljše kot 500 metrov. Na koncu vsake etape mora biti zbirna točka (kontrolna točka), pred ciljem pa še ciljna zbirna točka. Zasilno zbirno točko mora na zemljišču določiti poveljnik patrolje, in sicer tako pri odhodu kot pri vrnitvi. To morajo biti razmeroma vidne značilnosti in se uporabljajo kot točke zbiranja v sili. Ponoči, razen ob jasni noči s polno luno, se lahko smer izogne vidnemu kritju, kot so vogali ali robovi gozdov, in očitnim prihodom, kot so steza, živa meja in globoke soteske, ker so to verjetna mesta za nasprotnikove zasede ali stalne patrolje oziroma naprave za nadziranje. Podnevi je prikrievanje prav tako pomembno. Smeri morajo biti izbrane tako, da izkoristijo vso razpoložljivo kritje in masko.

Bistvo je, da je patrolja sposobna najti pravo pot, kar je v temi in megli oteženo. Najbolj zanesljiv prihod na cilj je hoja po izbranem azimutu s štejetjem korakov v vsaki etapi. Značilnosti in prepoznavni znaki na zemljišču pomagajo preveriti položaj patrolje. (po Infantry Platoon Tactics, 1999, str. 197-198)

Vrnitev patrolje skozi lastne enote je lahko zelo nevarno in tvegano, če to ni bilo pred odhodom na nalogo dobro načrtovano in usklajeno. Ko se patrolja vrača se ustavi na končni zbirni točki, ki je izven dosega opazovanja lastnih opazovalnic. Poveljnik sporoči po sredstvih zvez kodirano sporočilo, da se patrolja vrača. Če zveza ni mogoča se določi vojaka, ki poišče stik z prednjo linijo preko določenega rekla in gesla. Po tem enota pošlje po patroljo vodiča, ki jo pripelje skozi linije lastne enote. Namestnik poveljnika patrolje ima na točki prehoda nalogo, da prešteje moštvo patrolje ter se prepriča da je patrolja popolna (po Jurkoviču, 2006, str. 176).

4.7.1 Varnostni postanki z vozilom

Kratki varnostni postanek:

Traja od 3-5 minut. Poveljnik voda izda povelje za kratki postanek. Vozila ostanejo v isti formaciji v kateri so se ustavila. Poveljnik voda izda povelje za 360° zavarovanje. Namerilci pokrijejo vsak svoj kot – sektor ognja z orožjem.

Dolgi varnostni postanek:

Poveljnik voda izda povelje – signal za 180° zavarovanje. Vod zavzame to zavarovanje, poveljniki vozil zagotovijo pravilno postavitve svojih vozil z uporabo kritja in maske. Poveljnik voda poveljuje izkrcanje oddelkov in postavitve lokalnega zavarovanja. Oddelki zavzamejo položaje z uporabo kritja in maske v bližini vozil. Poveljniki oddelkov razporedijo skupine in določijo sektor ognja za oddelke. Poveljniki skupin določijo sektorje ognja vsakemu posamezniku. Poveljniki oddelkov določijo sektor ognja namerilcem. Poveljnik voda izda povelje o bližnjem pregledu območja postanka (5 in 20 m pas). Vojaki opazujejo svoj sektor ognja in poročajo.

4.7.2 Točka izkrcanja

Pri izbiri točk izkrcanja mora poveljujoči upoštevati naslednje pogoje:

- da so dovolj velika za namestitev celotne patrolje
- da so lahka za prepoznavanje,
- da nudijo maskiranje in zaščito,
- da se lahko branijo za kratek čas,
- so oddaljena od naravnih znamenitosti.

Na točki izkrcanja (ki je podana v ukazu) se izkrcani del posadke izkrca iz vozila ter od tukaj naprej pot proti izvidovanemu objektu nadaljuje peš. Ta točka se nahaja toliko vstran od sovražnikovih položajev, da je ta zaradi hrupa vozila ne more odkriti. Pri vozilih ostane stalni del posadke, vozniki in namerilci. Namerilci prevzamejo del poveljnikov vozil. Njihova naloga je, da poskrbijo za krožno varovanje vozil in za dobro masko vozila. Preden jih izkrcani del zapusti morajo biti obveščeni o poti kamor je izvidnica namenjena, kako delovati v primeru napada, kje se nahaja točka vkrcanja ter kdaj bo izvidnica na to točko prispela.

Naloge:

- krožno varovanje in zavzemanje prikritih zaščitnih položajev,
- sektorji opazovanja in ognjenega delovanja,
- določitev dežurnega orožja,
- dežurne radijske naprave,
- priprava vozil za delovanje,
- pregledi, popolnitve orožij z b/k,
- odprava manjših napak,
- določitev smeri izmika,
- zbirne točke,
- čas pripravljenosti za premik....

4.7.3 Točka vkrcanja

Tudi točka vkrcanja mora zadostiti že zgoraj navedenim pogojem. Če je v ukazu določena točka vkrcanja na drugih koordinatah kakor točka izkrcanja mora stalna posadka poskrbeti za pravočasen prihod na novo lokacijo. Na točki izkrcanja mora poskrbeti da za seboj ne pusti demaskirnih znakov. Ko prispe na lokacijo točke vkrcanja mora spet poskrbeti za krožno varovanje ter maskiranje.

Na točki vkrcanja se izvidnica in stalni del posadke spet sestaneta, izkrcani del se vkrcava v vozilo, voznik pa odpelje vozilo nazaj do lastnih položajev ali na novo nalogo.

4.8 IZVIDOVANJE OBMOČJA

Po sprejetju naloge za izvidovanje območja, se vod čim hitreje premakne do določenega območja. Premik praviloma vključuje premikanje po obstoječih poteh, seveda z uporabo ustreznih tehnik premikanja. Če vod med premikom do določenega območja odkrije sovražnika, se mu izogne in o odkritju poroča v nadrejeno poveljstvo (razen, če mu je ukazano drugače).

Ko vod doseže določeno območje, se ustavi in si določi ciljno zbirno točko (CZT). Ko je CZT določena, vod lahko izvidovanje ciljnega območja izvede na dva načina:

(1) Če zemljišče elementom za zavarovanje omogoča premik na položaje od koder lahko opazujejo in ognjeno krijejo izvidniški element se lahko poveljnik odloči da se izvidniški element(i) premaknejo na različne točke okoli cilja, od koder ga bodo opazovale. Po izvidovanju, se vsi elementi vrnejo v CZT, kjer poveljnik zbere vse pridobljene informacije. Enota se nato vrne do linij lastnih sil.

(2) Če zemljišče vodu ne omogoča zavarovanje ciljnega območja, vod pusti element za zavarovanje na CZT in za izvidovanje cilja uporabi kombinirane skupine za izvidovanje & zavarovanje. Te skupine se premaknejo na različne lokacije, od koder lahko opazujejo cilj izvidovanja in si hkrati zagotavljajo lastno zavarovanje. Po izvidovanju, se skupine za

izvidovanje & zavarovanje vrnejo v CZT, kjer poveljnik zbere vse pridobljene informacije. Enota se nato vrne do linij lastnih sil.

(Splošne individualne vojaške veščine nivo 3, 2009)

4.8.1 Metode izvidovanja

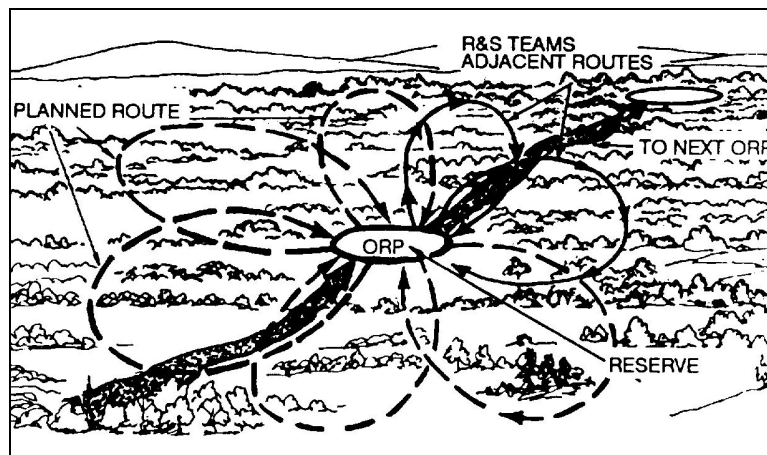
V nadaljevanju bom opisala metode izvidovanja izkrcanega dela posadke motoriziranega voda SKOV 8x8. Izvidovanje območja se izvaja kadar zbiramo podatke o nasprotniku, zemljišču oziroma poteh v točno določenem območju.

Po ameriškem FM 7 - 8 poznamo 3 tehnike *izvidovanja območja* (enake tehnike se lahko uporabljajo tudi pri izvidovanju konkretne lokacije):

1. Moving Elements («premične tehnike»)

- a. **Fan method** («metoda cvet marjetice»): Pri tej metodi poveljnik določi zbirne točke (ORP - Objective rally point) na določeni coni izvidovanja. Vod zagotovi zavarovanje na prvi zbirni točki. Vsaka skupina (3 – 4 vojaki), ki je določena za izvidovanje se premakne iz zbirne točke po različnih smereh, ki so v naprej določene in so v obliki cveta marjetice. Poveljnik voda zadrži rezervo na zbirni točki. Ko se vse skupine vrnejo iz izvidovanja se zberejo informacije in šele nato se vod premakne na naslednjo zbirno točko.

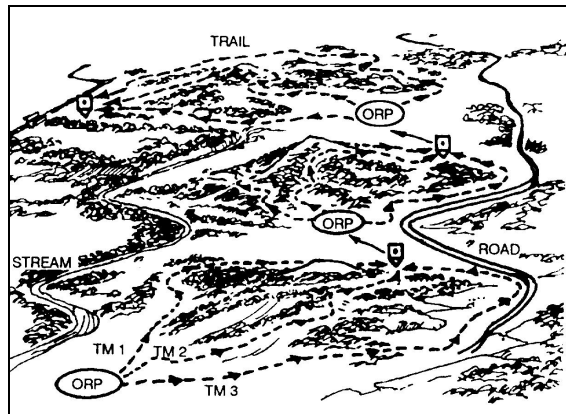
Slika 4: Fan method

Vir: FM 7 - 8 (1992)

- b. **Box method** («predelna metoda»): Poveljnik pošlje izvidniške skupine iz zbirne točke vzdolž posameznih smeri, ki tvorijo določeno območje opazovanja. Rezerva pot do naslednje zbirne točke nadaljuje po poti, ki ni tem območju izvidovanja. Skupine se srečajo na točno določeni točki, ki je na prednji strani območja izvidovanja in pred naslednjo zbirno točko.

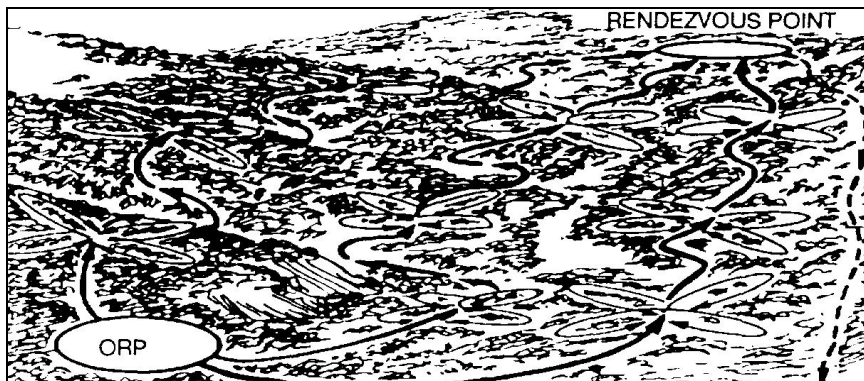
Slika 5: Box method

Vir: FM 7 - 8 (1992)

- c. **Coverging routes method** («metoda stekanja»): Poveljnik točno določi smeri izvidovanja skozi celotno predvideno območje. Vsaka skupina se iz zbirne točke premika po točno določeni smeri in na določenih področjih te smeri izvaja Fan method («metodo cvet marjetice»). Poveljnik določi čas in stično točko za vse skupine.

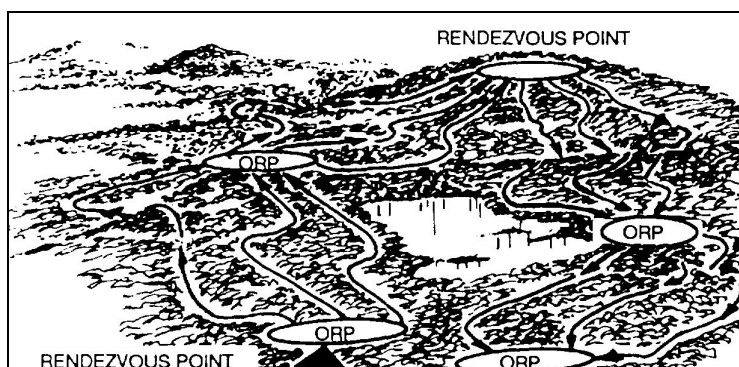
Slika 6: Coverging routes method

Vir: FM 7 - 8 (1992)

- d. **Successive sector method** («sektorska metoda»): Poveljnik razdeli območje izvidovanja na posamezne sektorje. Za vsak sektor, ki ga je potrebno izvidovati uporabi «metodo stekanja» ter na stičnih ali zbirnih točkah zbere in preuči dobljene informacije, šele nato nadaljuje z izvidovanjem naslednjega sektorja.

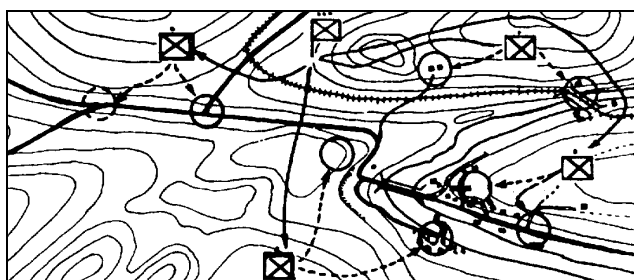
Slika 7: Successive sector method

Vir: FM 7 - 8 (1992)

2. **Stationary Teams** («stacionarne izvidnice»): Poveljnik voda pošlje izvidniške skupine na različne lokacije kjer postavijo opazovalnice in od tam izvajajo opazovanje določenega območja. Objekti opazovanja so lahko za vsako skupino različni (poti, objekti, sovražnikove utrjene linije...).

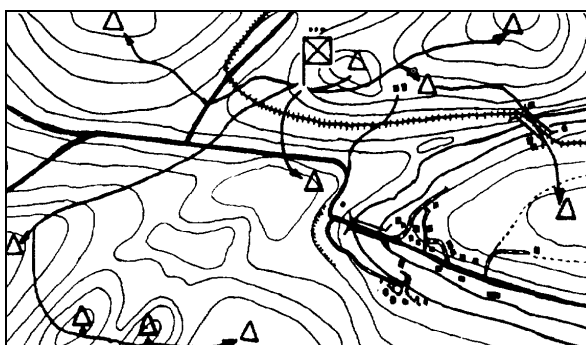
Slika 8: Stationary Teams

Vir: FM 7 - 8 (1992)

3. **Multiple Area Reconnaissance** («mnogovrstno izvidovanje»): Je kombinacija opazovanja in patroljiranja. Na določenem območju se vzpostavijo opazovalnice, ki opazujejo območje in predčasno opozarjajo patrolje na dogajanje v območju. Opazovanje in patroljiranje se medsebojno dopolnjujeta.

Slika 9: Multiple Area Reconnaissance

Vir: FM 7 - 8 (1992)

4.9 IZVIDOVANJE POTI

Izvidovanje poti se izvaja, kadar je potrebno pridobiti informacije o določeni smeri premika in zemljišču, ki obkroža to smer premika. Nasprotnik lahko ravno na tej smeri ogroža naš premik. Izvidovanje poti je lahko osredotočeno na samo cesto, ozek prehod ali pa na samo glavno smer napada. Poveljnik bataljona ukaže izvidovanje poti kadar potrebuje informacije o določeni smeri do njegovega objekta ali glavnih oz. pomožnih obrambnih položajev. Praviloma dobi poveljnik voda prosojnico skupaj z določenimi obveščevalnimi zahtevami. Možne zahteve so:

- **Razpoložljiv prostor**, ki je na voljo enoti, da ta lahko manevrira in s tem ni prisiljena v kanaliziranje (poroča se v metrih). **Velikost dreves** in sama **gostota poraščenosti**, se poroča glede na možnost prehoda z motornimi vozili.
- Lokacija in vrsta vseh **ovir** in lokacija vseh **možnih prehodov**. Ovire so lahko sestavljene iz minskega polja, žičnih ovir, globeli, močvirij ali RKB kontaminiranosti.
- **Nasprotnikove sile**, ki lahko vplivajo na premike.
- **Prikritost in sektorji ognja** na sami smeri in ob smeri premika.
- Lokacije ob cesti, ki lahko zagotavljajo dobro **kritje in masko**.
- **Prevoznost** poti za sile, ki se bodo premikale po smeri.
- **Mostovi**, glede na konstrukcijo, dimenzijo in klasifikacijo.
- Točke pristanka in točke pobiranja.

Poveljnik voda organizira vod glede na nalogo, nasprotnika, teren, enote, ki so mu na voljo in na čas izvedbe. Kadar to zahteva sama naloga, se izvidniški enoti lahko pridodajo tudi inženirijske enote, katerih naloga je zbiranje tehničnih podrobnosti oz. kadar je potrebno čiščenje ovir.

Glede na čas, ki je na voljo poveljnik izvede izvidovanje po topografski karti in načrtuje izvidovanje z uporabo metode cveta marijetice. Izviduje samo pot in zemljišče ob poti. Ceste in poti, ki se križajo z smerjo premika moramo prav tako izvidovati. V primeru, da vod izvaja izvidovanje kot del naloge višje enote, mora paziti, da se giblje dovolj spredaj pred enoto, da lahko poroča o morebitnem nasprotniku. V tem primeru sama metoda pahljače ni dovolj zato poveljnik voda uporabi metodo stekanja. Če je večina izvidovane smeri cesta potem to za poveljnika voda predstavlja nevarno območje; izvidniško nadzorne skupine se gibljejo vzporedno s cesto in sicer tako, da uporabijo vso možno kritje in masko. Cesti se približajo samo na trenutke.

Izvidniška patrulja mora poročati o situaciji višji enoti v skladu s standardnim operativnim postopkom, zato si pripravi načrt poti v obliki prosojnice. Ta načrt mora zavzemati:

- Koordinatne točke
- Smer severa
- Pot, cesto, smer v merilu
- Ime načrta poti (velike tiskane črke)
- Klasifikacija ceste
- Ovinki z radijem manjšim kot 45m
- Vzponi z maksimalnimi nakloni
- Dolžine mostov, tunelov itd.
- Dolžina cele poti
- Omejitve glede višine in širine v metrih
- Prehodi čez vodne ovire določeni kot lahko, težko prehodni oz. neprehodni
- Civilne oz. vojaške označbe cest (oštevilčenje, ime)
- Lokacije trajektov, brodov in tunelov vključno s podatki o omejitvah

Izvidovanje poti (z vozili)

Poveljnik voda poskrbi, da je načrt za izvidovanje poti dovolj natančen in da vključuje točen spisek informacij, ki jih je potrebno s izvidovanjem pridobiti, razpoložljiv čas (kdaj je potrebno zbrane informacije o izvidovanju poti poročati), kje se mora poročati o zbranih informacijah o izvidovanju poti, kje iskati zahtevane informacije, postopki pri stiku s sovražnikom in čas (ura) za začetek naloge.

Podrobnosti, ki morajo biti zajete v načrt za izvedbo naloge:

- (1) Kdaj, kje in kako poročati o zbranih informacijah, pridobljenih s izvidovanjem.
- (2) Čas odhoda (začetek izvidovanja).
- (3) Ustrezni zaščitni ukrepi.
- (4) Aktivnosti po izvedeni nalogi.
- (5) Potrebe po specialni opreми/MTS.

Kritični podatki, ki jih je potrebno zbrati s izvidovanjem poti:

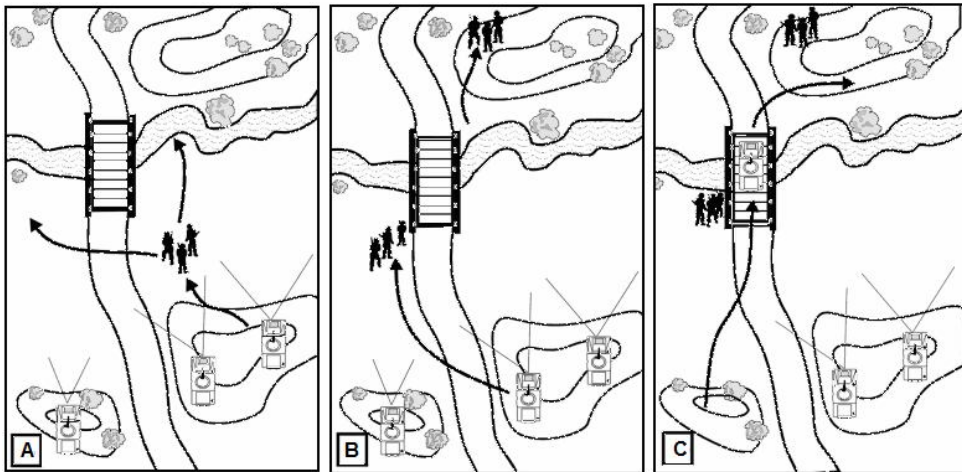
- (1) Ustrezni podatki o sovražniku, lastnih silah in o območju delovanja.
- (2) Pretočnost prometa.
- (3) Podatki o zemljišču. Obstoječe poti in njihove fizične karakteristike:
 - (a) Nakloni poti in polmeri ovinkov.
 - (b) Mostovi.
 - (c) Mesta za bređenje s vozili, mesta kjer so na voljo ustrezna plovila (trajekti, brodi).
 - (d) Predori, nadvozi in podobne ovire, ki vplivajo na pretočnost prometa.
 - (e) Umetne ovire, kot so RKB kontaminirana območja (KONz), cestne blokade, kontrolne točke, minska polja.
 - (f) Nevarnosti plazov (padanja kamenja, skal).
 - (g) Drenažni sistemi (za odvajanje meteornih voda).
 - (h) Druge naravne ali umetne ovire in zemljiške značilnosti, kot so naselja, gozdovi...ki lahko vplivajo na premik enote.

Med izvidovanjem območij vzdolž poti, ki so verjetno branjena s strani sovražnika, poveljnik voda poskrbi za lastno zavarovanje bokov in ozadja (repa). Takšna kritična območja so prihodi k mostovom, soteske, ali naselja. Natančno opazovanje takšnih območij ima prednost pred dejanskim izvidovanjem poti. Vse pristope v/na kritična območja je potrebno temeljito preveriti (minska polja, mine presenečenja, zasede).

Vedno ko je na razpolago dovolj časa, se v ospredje izvidovanega območja najprej pošilja izkrcane elemente (patrulje), ki jih preostali del enote krije in varuje (slika 10 – A in B). Velikost izkrcanega elementa je odvisna od velikosti izvidovanega območja in od razpoložljivih prihodov, zaklonov in kritja. Če izkrcani elementi/patrulje javijo, da je bližnji rob območja varen, se preostali del enote z vozili hitro premakne naprej. Izkrcane patrolje nato nadaljujejo z izvidovanjem, preostali del enote pa jih med izvidovanjem krije in varuje (slika 10 - C).

Pri izvidovanju s vkrcanim moštvo, se pazljivo in hkrati čim hitreje v ospredje izvidovanega območja najprej premakne del enote (npr. en par vozil). Preostali del enote ju krije in varuje. Če je bližnji rob območja varen, se preostali del enote z vozili hitro premakne naprej.

Slika 10: Uporaba izkranih patrolj

Vir: Splošne individualne vojaške veščine Slovenske vojske nivo 3 (2009)

Poveljnik voda se pri izvidovanju poti izogiba odločnemu spopadu s sovražnikom. Med izvidovanjem poti uporablja ustrezne tehnike ter zabeleži in poroča informacije, ki so vojaškega pomena. Po izvedeni nalogi se vrne v lasten razpored enot. (Splošne individualne vojaške veščine nivo 3, 2009)

4.10 IZVIDOVANJE OBJEKTA

Izvidovanje objekta se izvaja takrat kadar poveljujoči potrebuje podatke o točno določenem objektu oziroma območju okrog objekta. Pri samem izvidovanju objekta vod uporablja tehniko opazovanja objekta in njegove okolice. Samo mesto ali lokacija je lahko podana kot koordinatna točka ali kot določen objekt na topografski karti ali kot objekt na prosojnici.

Izvedba: Motorizirani vod SKOV 8x8 se v primerni tehniki zapelje do točke izkrcanja (ki je podana v ukazu), kjer se izkrcani del posadke izkrca iz vozila ter od tod naprej nadaljuje peš. Med potjo opravljajo kratke in dolge varnostne postanke, ter o svoji poti poročajo nadrejenemu. Sledi izvidovanje ciljne zbirne točke ter posedanje ciljne zbirne točke. Skupina za zavarovanje ostane v CZT, izvidniška skupina pa nadaljuje pot do točke razhoda, kjer prav tako lahko pusti dva vojaka. Izvidniški oddelek se razdeli na dva dela (2 skupini). Vsaka skupina izviduje v obliki cveta marjetice polovico objekta. Ko prideta skupini do končne točke (že prej dogovorjena) se po drugih poteh vrnete nazaj do točke razhoda, kjer se zberejo, si predajo dobljene informacije ter se vrnejo nazaj do ciljne zbirne točke. Vod se odpravi do točke vkrcanja kjer se vkrcajo nazaj v vozila ter nadaljujejo z nalogo ali se vrnejo nazaj v lasten razpored enot.

4.11 POROČILO PO PATRULJI

Bistveno je, da se poroča TAKOJ po vrnitvi iz naloge. Informacije so takrat še sveže. Poročilo po patrolji je dokument pripravljen s strani poveljujočega, ki se je za patroljo odločil. Uporablja se kot referenca za napotitev novih patrolj na to območje. Poročilo vsebuje:

1. **Sestava patrolje** (nujna opredelitev sestave pred odhodom)

čin	priimek in ime	identifikacijska številka	krvna skupina

2. **Oborožitev in oprema** (za vsakega posameznika se napiše njegova oborožitev in oprema, ki jo je vzel na patroljo. Če je bila zraven tudi specialistična oprema se napiše tudi ta.)
3. **Poveljevanje** (jasno mora biti razvidno kdo je poveljnik in kdo namestnik patrolje)
4. **Poslanstvo in naloge** (poslanstvo kot je bilo podano v ukazu / naloge potrebno zapisati vse, ki so bile dane na patrolji)
5. **Časovni načrt** (zapisovanje časa odhoda, vrnitve, prekinitve...)
6. **Pot patrolje** (dodati karto in overlay)

pot / etapa	od	do	smer	razdalja	opombe

7. **Zemljišče** (dodati dve skici: skico splošnega področja in skico ciljnega področja. Vrisati je potrebno bistvena opazanja, lokacije stika s sovražnikom... Zemljišče je potrebno opisati tudi z besedami: naravne značilnosti, ključno zemljišče, poseljenost, komunikacije, izbrane poti - smeri, problematične točke, popravke na karti...)
8. **Sovražnik:**
 - položaj in moč,
 - oborožitev, vozila in oprema,
 - ovire (minska polja, žične ovire, svetilne rakete),
 - položaji mitraljezov,
 - običajni postopki in navade,
 - uniforme,
 - morala,
 - taktika in čas reakcije.
9. **Različne informacije** (vse kar ne spada v ostale točke)
10. **Izidi spopadov od srečanju** (ali smo se spopadli; koliko časa smo bili v stiku; kakšna je škoda)
11. **Stanje patrolje** (realno stanje; ocena o utrujenosti in morali; poškodbe, bolezni)
12. **Povzetek in predlogi** (ugotovitev ali smo dosegli poslanstvo in cilje; predlogi za naslednje patrolje)

Pri izdelavi poročila morajo sodelovati VSI člani patrolje!

(po Infantry Platoon Tactics, 1999, str. 318-319)

4.12 PRIMER IZVIDNIŠKE PATRULJE

1. SITUACIJA

21. februarja 2002 so ameriški specialci (izvidniki) - skupina INDIA, dobili nalogo, da se infiltrirajo in opazujejo južne pristope v dolino SHAHIKOT, kjer bo kasneje izvedena operacija »Anakonda«. Predvidevali so, da območje okrog doline zaseda nasprotnik, vendar so do takrat zaznali njegove aktivnosti le na petih krajih:

- dva težka mitraljeza na gori Whale zaho,
- podzemne jame na območju (Ewadzkhah),

- aktivnosti nasprotnika so zaznali tudi v dolini Shahikot, Jahangir in 6 km južno od doline Shahikot.

Tega dne je bila vremenska napoved za naslednje tri dni slaba (sneženje in močan veter).

2. POSLANSTVO

Izvidniška skupina INDIA je imela nalogo, da se v nočnem času infiltrira na južna pobočja gore Zawar Ghar in podnevi opazuje območje Celam Kac, kjer obstaja možnost umika sil Al Kaide. V drugi fazi se premakne proti severu in vzpostavi opazovalnico na grebenu Pecawul Ghar, štiri kilometre južno od doline Shahikot.

3. IZVEDBA

21. februar – infiltracija: na nalogo so bili poslani štirje člani patrolje. Izkrkali so se na manjšem hribu, za katerega so mislili, da je kota 2835, kjer je bila predvidena prva opazovalnica. Vendar so kmalu opazili, da so na napačnem kraju. Pravi vrh je bil od njih oddaljen še dober kilometer v smeri severovzhod. V velikem snegu so se vzpeli na koto 2835.

22. februar – kota 2835: na vrh hriba so prispeli ob prvi dnevni svetlobi ker na severozahodu videli Arme Khwar in stezo, ki povezuje Celam Kac z Arme Khwar. Odločili so se za počitek ter v luknji med skalami opazovali okolico ter preko satelitske zveze poslali poročilo v Gardez. Do noči se niso premaknili. V noči z 22. na 23. februar so nadaljevali pohod proti severovzhodu na 6 km oddaljeni vrh Pecawul Ghar.

23. februar – Pecawul Ghar: skupina se je ustavila 1500 m jugozahodno od vrha in na enaki razdalji zahodno od Celam Kac. Opazili so nekaj skalnih zidov, ki bi lahko bili položaji. Sledi o ljudeh ni bilo. Patrolja se je umaknila z grebena nekaj metrov navzdol na vzhodno pobočje, kjer so prenočili.

24. februar – Pecawul Ghar: ta kraj bi bil v ugodnih vremenskih razmerah idealen za opazovalnico. Zaradi slabe vidljivosti je bilo smiselno bližinsko izvidovanje v dolini Shahikot, od katere so bili oddaljeni dobre tri kilometre. Ta naloga zaradi slabega vremena in utrujenosti patrolje ni bila izvedena. Odločili so se za eksfiltracijo patrolje. Patrolja se je spustila v dolino po lažji poti proti cesti iz Celam Cac proti Arme Khwar.

25. in 26. Februar – eksfiltracija: Zaradi slabega vremena je bil helikopter odpovedan. Ker se je v tem času odprla cesta iz Gardeza proti Zermatu je sledil ukaz, da patroljo poberejo južno od Zermata. Patrolja je nadaljevala pot proti zahodu na poti pa opazila tudi nekaj človeških sledi in vhode v podzemne jame. Patrolja se je usmerila severno od vasi Gordakhowl kjer je bilo po njihovem mnenju najprimernejše mesto za točko srečanja z vozili.

ANALIZA IZVIDOVANJA

- Infiltracija in pohodi so potekali ponoči. Dnevno svetlobo je patrolja izkoristila za opazovanje in počitek.
- Neprestano prilagajanje naloge zaradi slabega vremena, kljub temu pa uspešna izvedba.
- Patrolja je prišla globoko na sovražnikovo ozemlje, ter preverila možnost pristopa in prehodov na južni strani doline Shahikot za operacijo »Anakonda«.
- Patrolja je potrdila, da Al Kaide uporablja izhode iz doline Shahikot v Pakistan tudi na južni strani.

(po Kuhar, 2007, str. 53)

5 PATRULJIRANJE NA MEDNARODNIH OPERACIJAH IN MISIJAH

To poglavje sicer ne opisuje izvidniške patrulje ampak patruljo na MOM, ki je za motorizirani vod SKOV 8x8 veliko primernejša, saj so Svaruni, ki jih uporablja Slovenska vojska preveliki, preveč hrupni za temeljito izvidniško patruljo.

Patruljiranje je ključni dejavnik mednarodnih operacij in misij (MOM). V primeru dobrega načrtovanja in doslednega opravljanja, lahko mirovnim silam zagotovi pomembno taktično prednost. Namen patruljiranja na MOM je:

- pregled nikogaršnjega ozemlja v območju operacije, ki ni nadzorovano z opazovalnicami ali kontrolnimi točkami zavezniških sil,
- preiskava incidentov,
- demonstracija prisotnosti zavezniških sil vsem sprtim stranem na celotnem območju misije,
- zbiranje informacij,
- izogibanje monotoniji in statičnemu položaju sil ter zagotavljanje določene svobode gibanja zavezniškim silam.

(po Nordic UN II, 1996, str. 54).

Patruljiranje je bistvena naloga ki jih izvajajo enote na MOM. Bistvene naloge patruljiranja so; kazanje prisotnosti mednarodnih sil na določenem področju, zbiranju informacij, ločevanje sprtih strani in preprečevanje nadaljnjih spopadov med sprtimi stranmi ter zagotavljanje varnega in stabilnega okolja ter svobodo gibanja (po Standardni operativni postopki (SOP) za patruljiranje v BS Sokol, 2009, str. 2).

Najobičajnejše patrulje so tiste, ki patruljirajo na nikogaršnji zemlji, poznamo pa tudi redne patrulje in patrulje za odkrivanje miniranih območij. Vsem trem vrstam so skupne naloge kot so ločevanje sprtih strani in poseg v spore, ustavitve oz. zmanjšanje stopnje infiltracij ter demonstracija prisotnosti sil v območju operacij (po Nordic UN II, 1996, str. 54).

Glede na sredstva, ki jih uporabljamo za premik patruljiranje izvajamo:

- a) Peš - v večini primerov na težko dostopnih predelih oziroma v urbanem področju
- b) Z vozili - najpogosteje uporabljeno
- c) Po zraku - večinoma spremljanje situacije na terenu in opazovanje infrastrukture in bojnih sredstev (strelski jarki, položaji za artilerijo, oklepna vozila,...) kakor tudi za zbiranje podatkov (fotografiranje sumljivih stavb)
- d) Plovila - bolj poredko

(po Standardni operativni postopki (SOP) za patruljiranje v BS Sokol, 2009, str. 2).

Mobilne patrulje se uporablja v primerih pomanjkanja moštva, obsežnega območja odgovornosti, omejene možnosti gibanja, potrebe po veliki hitrosti premikanja ter ko mora patrulja na patruljiranje vzeti težko opremo ali velike kose potrebne opreme. Prednost takega patruljiranja je da omogoča večjo mobilnost in doseg aktivnosti ter hiter premik izven utrjenih poti. Prav tako zagotavlja hitrejše opravljanje nalog na smeri patruljiranja ter s tem omogoča prevoz večjega števila patrulj v kratkem času. Zaradi oznak na vozilih jo je lažje identificirati kot patruljo, ki se giblje peš. Prevaža lahko zahtevnejšo radijsko opremo, ki omogoča večji domet oddajanja, čistejšo in varnejšo zvezo ter bolj zanesljiv sistem poročanja. Ima pa ta vrsta patrulje tudi omejitve, saj se lahko giblje le po pretežno ravnem terenu in ne more doseči prav vseh krajev, ki so dostopni patrulji, ki se giblje peš.

Patrulje brez vozil so lahko premične ali stalne. V primerjavi z mobilnimi patroljami imajo manjšo prilagodljivost za opravljanje različnih nalog, manjše območje operativnega delovanja glede na razdaljo in vzdržljivost ter manj zanesljiv in krajši domet radijskih zvez. Njihova prednost je, da imajo boljši dostop do krajev, kamor vozila ne morejo.

(po Nordic UN II, 1996, str. 55-56)

Cilji patroljiranja

- pridobivanje informacij,
- nadzor območij, katera ni mogoče nadzorovati iz opazovalnice,
- kazanje prisotnosti,
- vzpostavljanje kontrolnih točk na hitro roko,
- preverjanje položajev sprtih strani,
- zaščita lokalnega prebivalstva, kadar bi njihovo samostojno gibanje lahko povzročilo incidente,
- vzpostavitev fizične prisotnosti med sprtima stranema, ko je to potrebno,
- opazovanje morebitnih sprememb vzorca obnašanja prebivalstva,
- zbiranje informacij o spremembah javne infrastrukture (gradnji, rušenju)

(po Standardni operativni postopki (SOP) za patroljiranje v BS Sokol, 2009, str. 2).

IZVEDBA

Patruljiranje ima tri faze, vsaka pa zahteva vrsto procedur:

1. faza: pred odhodom – načrtovanje, priprava, usposabljanje in napotki
2. faza: med patroljiranjem – izvajanje
3. faza: ob vrnitvi – neposredno poročanje in poročilo

1. faza:

Načrtovanje patroljiranja

Potrebno je upoštevati naslednje dejavnike:

- splošne razmere v območju operacije,
- območja, ki so nikogaršnja zemlja,
- možne poti infiltracij ter njihov cilj,
- ali so pripadniki sovražnih sil v katerem od naseljenih krajev,
- ali so v prihajajočem obdobju verski ali drugi prazniki,
- minska polja

...

Pomembno je, da so točno določene poti patroljiranja, čas odhoda in vrnitve, število patrolj ter sestava patrolj (po UN Nordic II, 1996, str. 58).

Pri patroljiranju je bistvena naslednja **oprema**:

- Osebna oprema (uniforma, bojevnik 21. st, fragmentacijski jopič, čelada)
- Orožje in strelivo
- Karte področja (topografske, karte z označenimi minskimi polji,..)
- Dokumentacija (predpisani obrazci, priročniki, slovarji, kartice,..)
- Sredstva zvez
- Hrana in voda
- Prva pomoč
- Dodatno gorivo
- Vozila- pregledana in napolnjena z gorivom

Patruljo **sestavlja** najmanj ena skupina - nikoli manj kot 4 osebe:

- Poveljnik patrolje

- Namestnik vodje patrolje
- Vezist/zapisnikar
- Kompas-man (navigator) - pripravi ruto/pot
- Voznik

Priprava enote za patroljiranje

- Priprave za patroljo se izvedejo po opomniku »priprava na nalogo« (Priloga)
- Priprave izvajajo vodje patrolj vsaj eno uro pred začetkom naloge (za dnevne naloge) ali v popoldanskem času (za nočne naloge)
- Posebna pozornost poznavanju Pravil delovanja (Rules of Engagement (ROE)), pravilni pripravi moštva za patroljiranje, poznavanje postopkov ob izrednih situacijah (napad na enoto, prometna nesreča, najdba neeksploziranih ubojnih sredstev,...).
- Za kvalitetno izvedbo priprav z vodji patrolj so odgovorni poveljniki vodov.
- Enotovni podčastniki izvajajo nadzor nad pripravo pred in po nalogi, med izvajanjem naloge, katero opravlja vodja patrolje po ukazu poveljnika ali po dogovoru z njim.

(po Standardni operativni postopki (SOP) za patroljiranje v BS Sokol, 2009, str. 2-3).

Vodja patrolje pred odhodom pripadnikom pravočasno da kratke napotke o nalogi. Patrolja mora biti seznanjena z vsemi zadnjimi dogodki. Napotki vsebujejo:

- odločitev o cilju patrolje,
- splošne razmere v območju, posebni dogodki, prejšnja poročila, vse trenutne in najnovejše podatke,
- aktivnosti drugih patrolj, pot najbližje patrolje,
- lokalne postopke, ki jih uporabljajo sprotne strani,
- pot patroljiranja,
- način obveščanja sosednjih enot,
- čas odhoda, prihoda na določene lokacije, skrajni čas vrnitve v bazo,
- šifre za komuniciranje v sili,
- postopek za evakuacijo ranjenca,
- vremensko napoved,
- odgovore na morebitna vprašanja.

Vsak pripadnik v patrolji mora pred odhodom prejeti natančna navodila in biti pripravljen tako dobro, da lahko po potrebi prevzame vlogo vodje patrolje (po UN Nordic II, 1996, str. 61-62).

2. faza:

Med patroljiranjem

- (1) Mora patrolja ravnati dosledno po načrtu, ker je lahko v nasprotnem primeru neuspešna.
- (2) Vse kar opazi mora zabeležiti. Če je potrebno izdela skice opazovanega območja. Če je mogoče lahko uporablja kamero za kasnejšo verifikacijo.
- (3) V primeru da patroljo kdo ustavi, se identificira in takoj po radijski zvezi sporoči v poveljstvo o vsakem poskusu oviranja pri izvršitvi naloge.
- (4) Stalno vzdržuje radijsko zvezo z bazo ter obvešča o svojem napredovanju. Če mora patrolja zaradi taktičnih razlogov zmanjšati uporabo radijskih zvez na najmanjšo možno mero, potem poroča le, ko na načrtovani poti doseže vnaprej dogovorjene točke javljanja.
- (5) Poleg značilnih nalog patrolje, lahko ta beleži tudi: stanje cest in železniških tirov; vrsto zemljišča; prisotnost kakršnihkoli ovir, vključno z minskimi polji.
- (6) Patrolja beleži vsako spremembo v razmerju med sprotimi stranmi.
- (7) Patrolja mora varovati vse svoje zemljevide, dokumente, opremo. Tega ne sme nikomur predati, razen če ji tako ne naroči nadrejeno poveljstvo.

(8) Patrulja mora biti pozorna in beležiti vse spremembe v okolju ali v aktivnostih civilnega prebivalstva. Spremembe v načinu življenja in vedenja civilnega prebivalstva lahko naznanja bližajoče se napetosti ali celo obnovo sovražnosti.

(9) Odstopanje od prvotnega načrta lahko patrolji onemogoči izvršitev načrtovane naloge.

(po UN Nordic II, 1996, str. 62-63)

3. Faza:

Poročanje ob povratku patrolje;

- takoj neposredno poroča nadrejenemu,
- pripravi podrobno pisno poročilo s skicami, fotografijami in diagrami,
- preveri vozilo, opremo in poroča o morebitni škodi.

Pogosto so uspehi mirovnih sil odvisni od zgodnjega in točnega poročanja (po UN Nordic II, 1996, str. 63).

Primer poročila o patrolji na MOM:

NASLOVNIK:

POROČILO O PATRULJI

Zaporedna št. poročila

A	Oznaka patrolje (klicni znak)	
B	Sestava in velikost patrolje	
C	Naloga patrolje (z mission orderja)	
D	Čas odhoda	
E	Čas vrnitve	
F	Poti (podroben opis, kje se je patrolja premikala; stanje poti)	
G	Popravki na karti	
H	Teren (OCOKA) Kanalizacija Voda Elektrika Šolstvo Odpadki Zdravstvo Varnost	
I	Nasprotnik (VALEČO) Percepcije prebivalstva Etnična dinamika Vplivne organizacije Vzorci obnašanja Vodje Gospodarsko okolje	
J	Podatki o patrolji (podatki nevezani na nasprotnika)	• MOŠTVO:

		<ul style="list-style-type: none"> • OPREMA: • OROŽJE: • STRELIVO: • ZVEZE: • VOZILO:
K	Posledica stika z nasprotnikom (Mrtvi, zajeti, uničena vozila in sredstva)	
L	Zaključki in priporočila	
M	Ostale zabeleške	

Podpis poveljnika patrolje:

(SOP za bojno poročanje v 10. MOTB)

6 ZAKLJUČEK

Izvidovanje je ciljno usmerjena aktivnost, izvaja se zbiranje obveščevalnih podatkov o nasprotniku, prostoru oz. terenu, vremenskih pogojih in nevarnosti. Izvaja se v vseh oblikah oboroženega boja kakor tudi na mednarodnih operacijah in misijah.

Prične se z načrtovanjem, kjer ima glavno nalogo poveljnik, ki mora upoštevati vse dejavnike, na katere izvidniška patrolja lahko naleti. Preden odide patrolja na svojo nalogo je pomembno, da si dobro namesti opremo, vzame zraven vse potrebno za nalogo in opravi vsaj en preskus. Vsak član patrolje mora točno vedeti kam gre, kaj je naloga vsakega posameznika, kje se bo patrolja ustavljala, kakšna je ogroženost... Med samo izvedbo je zelo pomembno javljanje nadrejenim na že v naprej določenih kontrolnih točkah ter stalno vzdrževanje maskirne discipline. Za izvidniško patroljo je smiselno, da se če je le mogoče izogne stiku s sovražnikom. Njena naloga ni da se bori in uničuje sovražnika temveč zbiranje informacij in pravih podatkov. V primeru, da vseeno pade pod sovražnikov ogenj, se mora čim prej izmakniti na varen prostor, poročati in nadaljevati z nalogo, ki jo določi nadrejeni. Po končani nalogi je nujno takojšnje poročanje. Pri poročanju morajo sodelovati vsi člani patrolje.

Na začetku naloge sem si zadala tri hipoteze. Skozi nalogo sem prišla do ugotovitev ali so hipoteze pravilne ali ne.

Prvo hipotezo, ki pravi, da izvidniška patrolja za svoje delovanje potrebuje manjše število ljudi kakor patrolja na MOM, saj mora ostati prikrita, bom sprejela. V primeru izvidniške patrolje se uporablja manjše skupine, saj morajo ostati prikrite in se ne izpostaviti sovražniku. V primeru stika se morajo čim prej umakniti, v primeru da imajo vozila, do točke vkrcanja, če so patrolje brez vozil pa nazaj do CZT ter nato nadaljevati pot do lastnih enot.

Drugo hipotezo, ki pravi, da je za izvidniško in patroljo na mednarodnih operacijah in misijah bistvenega pomena poročanje po končanem delovanju, saj s tem omogočita varnejšo delovanje za naslednje patrolje in zagotovita takojšnje podatke za poveljstvo, bom sprejela. Informacije morajo priti čim prej v roke nadrejenega oz. naslednje patrolje/izvidnice, saj lahko rešujejo življenja ali preprečijo nepotrebno izgubo materialno tehničnih sredstev. Poročanje mora biti točno in čim bolj podrobno. Vsaka informacija je lahko koristna.

Tretjo hipotezo, da je za izvidniško patroljo bolje da se premika peš, medtem, ko je za patroljo na mednarodnih operacijah in misijah bolje, da uporablja vozila, ne bom sprejela. Ali se bo patrolja premikala peš oz. z vozili je odvisno od naloge, terena in časa namenjenega za nalogo. Patrolja se lahko do določene meje zapelje, pusti vozila tam, se izkrca zamaskira vozila, ter se naprej odpravi peš. Določene predele, ki jih sovražnik še ne nadzoruje se prav tako lahko izviduje z vozili. Na mednarodnih operacijah in misijah se uporablja obe vrsti patrolj. Na predelih, kjer kaže vojska svojo prisotnost je učinek veliko večji če se patrolja premika peš kakor da se cel čas premika le z vozili.

Glede na to, da sem imela nalogo opisati motorizirani vod SKOV 8x8 v vlogi izvidniške patrolje moram napisati, da ta nima formacije izvidniškega voda. To je normalen motorizirani vod, ki mu je nadrejeno poveljstvo dalo nalogo izvidniške patrolje. Torej se mora znati s takšno formacijo kot jo pač ima. Poveljnik voda ima lahko pri takšni nalogi velik izziv, saj mora za izvidniški element izbrati najboljše moštvo ki mu najbolj zaupa. V vlogi zavarovanja izvidniškega dela lahko pusti močnejša orožja kot so Minimi in Mag.

Primerneje bi se mi tudi zdelo, da bi se za izvidovanje uporabljalo vozila, ki so manj opazna, manjša in tudi manj hrupna. Svaruni niso primerni za izvidniško patroljo. Morda bi jih lahko uporabili za bojno patroljo, namenjeni pa so predvsem, da izkrcani del odpeljejo čim dlje na bojišče, kjer se ta izkrca in nadaljuje pot naprej peš. Svaruni od tam naprej podpirajo izkrcani del ali se umaknejo v varno zaledje ter čakajo na ponovno vkrcanje posadke.

So pa po drugi strani Svaruni primerni za mednarodne operacije in misije. Prav zaradi tega sem v mojo nalogo vključila tudi poglavje o patroljah na MOM. Imajo boljšo zaščito kakor LKOV 6x6 pa tudi posadka je številčnejša.

Naloga je za mene predstavljala pravi izziv, saj so edini motorizirani vodi SKOV 8x8 v Slovenski vojski šele v postopku prvih pravih urjenj.

Ugotovila sem, da je patrolja eden najpomembnejših elementov sodobnega bojevanja. Prav zato bi bilo dobro, da se v Slovenski vojski poenoti literatura, po kateri bi vse enote na enak način urile to dejavnost. Kljub dobri tehnologiji, ki preko satelitov kaže sliko nasprotnikovega ozemlja, se je izkazalo, da so izvidniške patrolje vseeno nujno potrebne, saj tudi tehnologija ne vidi vsega.

LITERATURA

1. AVSEC, Aleš. Poveljevanje za poveljnike nižje taktične ravni. Poveljstvo za doktrino, razvoj, izobraževanje in usposabljanje, Maribor, 2009.
2. JURKOVIČ, Stanko. Začasno navodilo motorizirani oddelek – vod SKOV 8 x 8 »Patria«. Poveljstvo za doktrino, razvoj, izobraževanje in usposabljanje, Ljubljana, 2006.
3. KEŠNAR, Vida. Oddelek v vlogi izvidniške patrolje. Šola za častnike, Ljubljana, 2004.
4. KUHAR, Miha. Opazovanje. Revija Obramba, 2007, št. 12/2007, str. 50 – 53.
5. PRAZNIK, Matej. Splošne individualne vojaške veščine nivo 3. Center za doktrino in razvoj, Maribor, 2009.
6. PRELOŽNIK, Andrej. Osnove patroljiranja (Power point prezentacija). Šola za častnike, Maribor, 2010.
7. RIŽNER, Andrej. Organizacija izvidovanja v motorizirani četi. Šola za častnike, Ljubljana, 2006.
8. STREHAR, Samo. Vodna bojna skupina (VBSK) v patroljiranju v urbanem okolju. Šola za častnike, Ljubljana, 2007.
9. ŠKERBINC M., BOŽIČ D., ZAKRAJŠEK P., PETEK A. Lahki pehotni (motorizirani) bataljon. Poveljstvo za doktrino, razvoj, izobraževanje in usposabljanje, Ljubljana, 2007.
10. UNGER, Marko. Taktika (skripta). Center vojaških šol, Ljubljana, 2003.

VIRI

1. FM 7-7. The Mechanized Infantry Platoon and Squad (APC) (Chapter 7 – Patrolling). Department of the Army, Washington, 1985.
2. FM 7-8. Infantry Rifle Platoon and Squad (Chapter 3 – Patrolling). Department of the Army, Washington, 1992
3. Infantry Tactical Doctrine, Volume 1, The Infantry Company Group. Infantry Platoon Tactics (Pamphlet No. 3). Ministry of Defence, London, 1999.
4. MCWP 3-11.3. Scouting and Patrolling. Department of the Navy, Washington, 2000.
5. Nordic UN Tactical Manual Volume II. Chapter XIII – Patrolling. Gummerus Kirjapaino Oy, 1996.
6. Pehota na bojišču – V izvidniški patrolji. Revija Obramba, 1995, št. 12/95, str. 49 – 52.
7. Standardni operativni postopki (SOP) za patroljiranje v BS Sokol. Ministrstvo za obrambo, Kosovo-Priština, 2009

SEZNAM SLIK

Slika 1: Sestava motoriziranega voda	4
Slika 2: Sestava poveljstva voda SKOV 8x8	5
Slika 3: Sedežni raspored oddelka SKOV 8x8	5
Slika 4: Fan method	23
Slika 5: Box method	24
Slika 6: Coverging routes method	24
Slika 7: Successive sector method.....	25
Slika 8: Stationary Teams	25
Slika 9: Multiple Area Reconnaissance	25
Slika 10: Uporaba izkrcanih patrolj.....	28

SEZNAM UPORABLJENIH KRATIC

BMS – Battle Management System (Bojni upravljalni sistem)
CZT – ciljna zbirna točka
ČSP – četna sanitetna postaja
FM – Field Manual (priročnik)
KT – kontrolna točka
MOM – mednarodne operacije in misije
MTS – materialno tehnična sredstva
NATO – North Atlantic Treaty Organization (Organizacija severnoatlantskega sporazuma)
RKBO – radiološka, kemična in biološka obramba
SGVP – stoj, glej, vohaj, poslušaj
SKOV – srednje kolesno oklepno vozilo
SOP – standardni operativni postopek
STANO – naprave za nadzorovanje, za označevanje ciljev in za nočno opazovanje
VPC – vodni podčastnik

PRILOGA

Priloga: Priprava na nalogo

PRIPRAVA NA NALOGO

DATUM: _____

VOZILO ŠT 1: MB REG. ŠT.: _____

VOZILO ŠT 2: MB REG. ŠT.: _____

AKTIVNOST: PATRULJA QRF VAROVANJE OBJ. _____

VALUK REG. ŠT.: _____

VALUK REG. ŠT.: _____

TRAJANJE AKTIVNOSTI(ČAS): OD _____ DO _____

ČIN, IME, PRIIMEK POVELJNIKA ENOTE: _____

DELO POVELJNIKA PRED NALOGO		DELO POVELJNIKA PO NALOGI	
Prezem MISSION ORDERJA (MO) v TOC.	☐	Nadzor nad praznjenjem orožja na glavnih vratih.	☐
Prezem PATROL BOOK-a v TOC.	☐	Javljanje vezistu v TOC.	☐
Prezem top. karte v TOC. In dodatnih zvez po potrebi	☐	Poročanje dežurnemu TOC o dogodkih med aktivnostjo	☐
Seznanitev enote z nalogo skladno z MO (5 K)- <i>preveri razumevanje</i>	☐	Vodja patrolje napiše »POROČILO PATRULJE« odda v TOC	☐
Seznanitev z osnovnimi nalogami in vloge mednarodnih enot- <i>prev.raz.</i>	☐	Vračilo top. karte v TOC .	☐
Preveri poznavanje pravil delovanja (ROE)	☐	Vračilo PATROL BOOK-a TOC.	☐
Seznanitev enote z ukrepi ob različnih situacijah- <i>preveri razumevanje</i> (avtomobilska nesreča vozila KFOR, avtomobilska nesreča, ognjeno delovanje po pripadnikih KFOR, odkritje NUS, minsko polje.)	☐		
Seznanitev enote s cestno prometnimi predpisi- <i>preveri razumevanje</i>	☐		
Nadzor nad polnjenjem orožja na glavnih vratih.	☐		
Dodatne naloge za varovanje objektov:			
1. seznanitev vseh pripadnikov z obstoječim SUPLAN in CONPLAN za objekt varovanja	☐		
2. seznanitev vseh pripadnikov z lastnostmi, splošnimi informacijami in zgodovino objekta	☐		
Dodatne naloge za QRF:			
1. Opremljenost pripadnikov z JRM opremo	☐		
2. Seznanitev in usposobljenost pripadnikov s postopki izvajanja JRM	☐		
3. Seznanitev z načinom alarmiranja QRF	☐		
4. Seznanitev s postopki po alarmu- <i>preveri razumevanje</i>	☐		
5. Izvedba suhe vaje alarmiranja QRF	☐		

PRIPRAVA OPREME

PATRULJA

Stožci _____ kom, Triopan _____ kom, Odsevni jopiči _____ kom. Lateks rokavice _____ kom. vezice _____ kom (<i>po potrebi</i>).	☐	Radijske postaje HARRIS _____ kom	☐
Baterijska svetilka z rdečim nastavkom _____ kom ,Kemična svetilka.	☐	Označevalni trak	☐
Ježi _____ kom, Ogledalo za pregled podvozja _____ kom (<i>po potrebi</i>)	☐		
Fotoaparati/ Daljnogled/GPS	☐		
Obrazec: preiskane osebe in vozila	☐		
Torba SK-2- <i>vodja patrolje določi mesto v vozilu - seznanjeni člani</i>	☐		

PRIPRAVA MOŠTVA

PRIPRAVA MOŠTVA PRED NALOGO		PREGLED MOŠTVA PO NALOGI	
Preveri zdravstveno stanje moštva/voznik sposoben za vožnjo.	☐	Preveri zdravstveno stanje moštva.	☐
Preveri, če imajo vojaki ID in ROE.	☐	Preveri, če imajo ID in ostale dokumente	☐
Preveri, če imajo vozniki voziško dovoljenje pri sebi.	☐	Preveri stanje čelad	☐
Preveri beležke in pisala.	☐	Preveri stanje fragmentacijskih jopičev.	☐

Preveri stanje čelad.	☐	Preveri stanje zaščitnih mask+RBK oprema.	☐
Preveri stanje fragmantacijskih jopičev+plošče.	☐	Preveri stanje sanitetnih kompletov SK-1	☐
Preveri stanje zaščitnih mask+RBK oprema.	☐	Preveri stanje nočnogledov LORIS.	☐
Preveri stanje sanitetnih kompletov SK-1- vodja patrolje določi mesto	☐	Preveri, če ima vojak 24 urni nahrbtnik z predpisano vsebino.	☐
Preveri stanje nočnogledov LORIS.	☐	Preveri, če ima vojak osebno orožje kompletno.	☐
Preveri, če ima vojak 2 litra vode.	☐	Preveri, če ima vojak oprtnik s pripadajočimi torbicami.	☐
Preveri, če so dvignili suho hrano in če ima vojak SDO.	☐	Preveri, če ima vojak ustrezno količino streliva (št. nabojnikov)	☐
Preveri, če ima vojak 24 urni nahrbtnik z predpisano vsebino.	☐		
Preveri, če ima vojak osebno orožje kompletno.	☐		
Preveri, če ima vojak oprtnik s pripadajočimi torbicami.	☐		
Preveri, če ima vojak ustrezno količino streliva (št. nabojnikov, torbic).	☐		
Preveri ustreznost obleke in urejenost (znaki,obritost, čistoča)	☐		
VRSTE CESTE	VALUK		MB
	IZVEN NASELJA	V NASELJU	IZVEN NASELJA
GLAVNE OSKRBOVALNE POTI	70 km/h	40 km/h	70 km/h
STRANSKE OSKRBOVALNE POTI	60 km/h	40 km/h	60 km/h
NEUTRJE NE POVRŠINE	50 km/h	40 km/h	50 Km/h
<ul style="list-style-type: none"> • MED VOŽNJO SO LUČI PRIŽGANE • MED VOŽNJO JE VARNOSTNI PAS PRIPET • HITROST PRILAGAJAJ VREMENU, PROMETU NA CESTI, STANJU VOZIŠČA TER LOKALNIM OMEJITVAM • BODI POZOREN NA LJUDI IN ŽIVALI, KI HODIJO PO IN OB CESTI • NE PREHITEVAJ V »ŠKARJE« 			

MB 270 CDI, HUMMER IN LKOV VALUK					
PREGLED VOZILA PRED UPORABO	V1	V2	PREGLED VOZILA PO UPORABI	V1	V2
Uporabi Obrazec«dnevni pregled pred,med,po uporabi«	☐	☐	Polnjenje goriva (dnevna/nočna izmena).	☐	☐
Kontrola iztekanja tekočin – vizualno.	☐	☐	Grobo čiščenje vozila (smeti v vozilu).	☐	☐
Kontrola stanja goriva v vozilu.	☐	☐	Izklop radijske naprave na bloku.	☐	☐
Kontrola pnevmatik (poškodbe, obraba in stanje tlaka)-vizualno.	☐	☐	Izklop glavne varovalke v vozilu.	☐	☐
Kontrola stanja in delovanja luči in signalov.	☐	☐	Kontrola stanja in dvig antene na vozilu.	☐	☐
Kontrola stanja karoserije (morebitne poškodbe) – vizualno.	☐	☐	Kontrola pnevmatik (poškodbe, obraba in stanje tlaka)-vizualno.	☐	☐
Kontrola stanja vzratnih ogledal.	☐	☐	Kontrola stanja karoserije in luči (morebitne poškodbe) – vizualno.	☐	☐
Kontrola stanja anten- vizualno.	☐	☐	Kontrola stanja vzratnih ogledal.	☐	☐
Kontrola stanja radijske naprave in pripadajoče opreme – vizualno.	☐	☐	Izpolnitev in vračilo dokumentacije vozila.	☐	☐
Preizkus delovanja radijske naprave.	☐	☐	Izpolnitev rubrik v »dnevnik avtoparka«	☐	☐
Pregled kompletnosti dokumentacije vozila.	☐	☐	Poročanje dežurnemu TOC-a o stanju vozila.	☐	☐
Izpolnjevanje dokumentacije vozila	☐	☐			
Pregled kompletnosti in stanja obvezne opreme v vozilu.	☐	☐			
Pregled kompletnosti in stanja zimske opreme v vozilu.	☐	☐			
IME, PRIIMEK VOZNIKA 1: PODPIS VOZNIKA 1:			IME, PRIIMEK VOZNIKA 1: PODPIS VOZNIKA 1:		
IME, PRIIMEK VOZNIKA 2: PODPIS VOZNIKA 2:			IME, PRIIMEK VOZNIKA 2: PODPIS VOZNIKA 2:		
OSTALI ČLANI MOŠTVA: (ime,priimek,podpis)			OSTALI ČLANI MOŠTVA: (ime,priimek,podpis)		
1.			1.		
2.			2.		
3.			3.		

4.	4.
5.	5.
6.	6.
7.	7.
8.	8.
Ugotovitve:	Ugotovitve:
POVELJNIKA ENOTE: (čin, ime, priimek, podpis) (pred začetkom aktivnosti)	POVELJNIKA ENOTE: (čin, ime, priimek, podpis) (po končani aktivnosti)

Vir: 10 Motorizirani bataljon

IZJAVA O AVTORSTVU

V skladu s SOP – ŠČ02/004 za oblikovanje zaključne naloge kandidatov in slušateljev Šole za častnike, številka 804-200/2009-1, z dne 2.4.2009, spodaj podpisana Tadeja Kokol, rojena 31.12.1984 na Ptujju, izjavljam, da sem avtorica zaključne naloge z naslovom: Motorizirani vod SKOV 8x8 v vlogi izvidniške patrolje.

Tadeja Kokol